

Vuosiraportti 2008

INTERREG IVA Pohjoinen

CCI: 2007CB163PO032

1	JOHDANTO.....	3
2	OPERATIIVISEN OHJELMAN TOTEUTUKSEN SEURANTA	5
	2.1 Kehityksen tulokset ja analyysi.....	5
	2.1.1 Toteutuksen edistyminen.....	5
	2.1.2 Analyysi operatiivisen ohjelman kehityksestä.....	8
	2.1.3 Ohjelman vaikutukset yhtäläisten mahdollisuuksien tarjoamiseen miehille ja naisille.....	14
	2.2 Tietoa yhdenmukaisuudesta yhteisön lainsäädännön kanssa.....	15
	2.3 Merkittävät ongelmat ja ratkaisutoimet	15
	2.4 Muutokset operatiivisen ohjelman toteuttamisessa	15
	2.5 Merkittävät muutokset asetuksen nro 1083/2006 (EY) artiklaan 57 perustuen.....	16
	2.6 Täydentävyys muiden instrumenttien kanssa.....	16
	2.4 Seuranta- ja arviointitoimet	16
	2.7.1 Hallintoviranomainen.....	16
	2.7.2 Uusi asiankäsittelyjärjestelmä (NYPS).....	17
	2.7.3 Todentamisviranomainen	18
	2.7.4 Seurantakomitean työ.....	18
3	TOTEUTTAMINEN PER PRIORITYEETTI	20
	3.1 Prioriteetti 1 – Elinkeinoelämän kehittäminen.....	20
	3.1.1 Saavutetut tulokset ja kehityksen analyysi	21
	3.1.2 Horisontaaliset kriteerit prioriteetissa 1	26
	3.1.3 Merkittävät muutokset asetuksen nro 1083/2006 (EY) artiklaan 57 perustuen.....	26
	3.2 Prioriteetti 2 – Tutkimus, kehitys ja koulutus.....	27
	3.2.1 Saavutetut tulokset ja kehityksen analyysi	28
	3.2.2 Horisontaaliset kriteerit prioriteetissa 2	32
	3.2.3 Merkittävät muutokset asetuksen nro 1083/2006 (EY) artiklaan 57 perustuen.....	32
	3.3 Prioriteetti 3 – Alueellinen toimivuus ja identiteetti	32
	3.2.1 Saavutetut tulokset ja kehityksen analyysi	33
	3.3.2 Horisontaaliset kriteerit prioriteetissa 3	39
	3.3.3 Merkittävät muutokset asetuksen nro 1083/2006 (EY) artiklaan 57 perustuen.....	39
	3.4 Prioriteetti 4 – Saamen osaohjelma – rajaton kehitys	40
	3.4.1 Saavutetut tulokset ja kehityksen analyysi	40
	3.4.3 Merkittävät muutokset asetuksen nro 1083/2006 (EY) artiklaan 57 perustuen.....	45
	3.5 Komissiolta saadut maksut.....	45
	3.6 Varojen maksu Euroopan aluekehitysrahastosta	45
4	TEKNINEN TUKI	46
5	TIETOA OHJELMASTA.....	47
	5.1 Informaatiostrategia	47
	5.2 Viestintäsuunnitelma.....	48
	5.3 Informaatio- ja viestintäkanavat	48
	5.4 Informaatiotoiminnot viestintäsuunnitelman puitteissa	49
	5.5 Informaatiotoimintojen ja julkistamistoimien indikaattorit	51
6	YHTEENVETO	52
7	LIITTEET	54
	7.1 Tulokset.....	54
	6.2 Rahoitustiedot	66
	6.3 Rahastojen tukirahan käyttö.....	67

1 Johdanto

Hallintoviranomainen on laatinut vuosiraportin Euroopan unionin neuvoston rakennerahastojen yleisiä säännöksiä koskevan asetuksen 1083/2006 (EY) mukaisesti.

Operatiivinen ohjelma	<p>Tavoite: Alueellinen yhteistyö</p> <p>Tukeen oikeutetut alueet: Interreg IVA Pohjoinen -ohjelma käsittää seuraavat tukeen oikeutetut alueet:</p> <p>Ruotsi NUTS III: Norrbottenin lääni sekä Skellefteån, Sorselen, Malån ja Norsjön kunnat Västerbottenin läänissä.</p> <p>Suomi NUTS III: Lappi, Pohjois-Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa</p> <p>Norja Finnmarkin, Tromssan ja Nordlandin maakunnat (Norjan interreg-varat)</p> <p>Västerbottenin läänin muut osat ovat oikeutettuja tukeen ”rajoittuvana alueena” asetuksen nro 1080/2006 (EY) artiklan 21(1) mukaisesti. Rajoittuvia alueita Västerbottenin läänissä ovat seuraavat kunnat: Storuman, Vilhelmina, Dorotea, Åsele, Lycksele, Vindeln, Bjurholm, Robertsfors, Vännäs, Nordmaling ja Uumaja.</p> <p>Saamen osaohjelma Interreg IVA Pohjoinen -ohjelman Saamen osaohjelma käsittää seuraavat tukeen oikeutetut alueet:</p> <p>Ruotsi NUTS III: Norrbottenin lääni, Västerbottenin lääni, Jämtlannin lääni ja osa Taalainmaan läänistä (Idren saamelaiskylän alue)</p> <p>Suomi NUTS III: Lappi, Pohjois-Pohjanmaa ja Keski-Pohjanmaa</p> <p>Norja Finnmarkin, Tromssan, Nordlandin, Pohjois-Tröndelagin ja Etelä-Tröndelagin maakunnat sekä osa Hedmarkin maakunnasta (Elgån poronhoitoalue) (Norjan interreg-varat)</p> <p>Västernorrlandin lääni on oikeutettu tukeen ”rajoittuvana alueena” asetuksen nro 1080/2006 (EY) artiklan 21(1) mukaisesti.</p> <p>Ohjelmakausi: 2007-2013</p>
------------------------------	--

2 Operatiivisen ohjelman toteutuksen seuranta

Tässä osassa esitetään yhteenveto operatiivisen Interreg IVA Pohjoinen -ohjelman toteutuksen edistymisestä sekä kuvaillaan vaikutukset, jotka ohjelmalla on ollut yhtäläisten mahdollisuuksien tarjoamiseen miehille ja naisille. Toteutuksen edistymistä prioriteeteittain kuvaillaan tarkemmin luvussa 3. Vuonna 2008 ei viety päätökseen yhtään hanketta, minkä vuoksi vuosiraportissa ei voida esittää analyysia saavutetuista tuloksista suhteessa alkuperäisiin tavoitteisiin. Vasta vuoden 2009 vuosiraportissa voidaan esittää ensimmäinen tällainen analyysi, koska ensimmäisten hankkeiden odotetaan päättyvän silloin.

2.1 Kehityksen tulokset ja analyysi

2.1.1 Toteutuksen edistyminen

Ohjelmassa oli raportointivuonna kaksi EU-rahoitushakemusten takarajaa, joista toinen oli maaliskuun lopussa ja toinen syyskuun lopussa. Esiselvityshankkeiden rahoitushakemuksia on otettu vastaan jatkuvasti. Vuoden aikana Pohjoinen-ohjelman ja Saamen osaohjelman ohjelmasihteeristöt vastaanottivat yhteensä 108 hakemusta. Hakemuksia saapui runsaasti ensimmäiseen takarajaan mennessä, minkä vuoksi kaksi hallintokomitean kokousta yhdistettiin kulloinkin ajankohtaiseen hakukierrokseen. Ensimmäinen kokous pidettiin kesäkuussa ja toinen lokakuussa. Syyskuun lopussa jätetyt hakemukset käsiteltiin hallintokomitean kokouksessa tammikuussa 2009.

Taulukko 1 Saapuneiden hakemusten määrä per prioriteetti 31.12.2008

Prioriteetti	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
1. Elinkeinoelämän kehittäminen	0	36								36
2. Tutkimus, kehitys ja koulutus	0	30								30
3. Alueellinen toimivuus ja identiteetti	0	31								31
4. Saamen osaohjelma – rajaton kehitys	0	11								11
Hakemuksia yhteensä	0	108								108

Yllä olevasta taulukosta selviää, että vuonna 2008 saapuneista hakemuksista suurin osa on tullut prioriteettiin 1. Saamen osaohjelmassa hakemuksia on saapunut hiukan vähemmän, mutta kuitenkin suhteellisen paljon. Tulos osoittaa, että alueella ollaan hyvin kiinnostuneita ohjelmasta ja rajat ylittävästä yhteistyöstä.

Taulukko 2 Hyväksytyjen, hylättyjen ja peruutettujen hankkeiden määrä sekä päättyneet hankkeet 31.12.2008

Kaikki prioriteetit	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Hyväksytyt	0	34								34
Hylätyt	0	23								23
Peruutetut	0	31								31
Päätetyt hankkeet	0	0								0
Valmistelun alla	0	20								20
Hankkeita yhteensä	0	108								108

Vuonna 2008 myönnettiin tukea 34 hankkeelle ja hylättiin 23 hanketta. Myönteisen päätöksen saaneista hankkeista kuusi on esiselvityksiä. Hakijat ovat peruuttaneet yhteensä 31 hanketta. Yhtään hanketta ei ole viety päätökseen vuonna 2008.

Monen-/kahdenväliset hankkeet

Alla olevasta taulukosta selviää monen- ja kahdenvälisen hankkeiden jakauma maiden välillä.

Taulukko 3 Monen-/kahdenväliset hankkeet 31.12.2008

Kaikki prioriteetit	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Se/Fi/No	0	9								9
Se/Fi	0	15								15
Sv/No	0	10								10
Fi/No	0	0								0
Hyväksytyjä hankkeita yhteensä	0	34								34

Suurin osa hyväksytyistä hankkeista toteutetaan kahdenvälisinä hankkeina Suomen ja Ruotsin välillä. Kahdenvälisistä sv-/fi-hankkeista suurin osa on prioriteetissa 3, johon erityisesti Tornionjokilaaksossa harjoitettu rajakuntien välinen yhteistyö lukeutuu. Muilla prioriteeteilla monen- ja kahdenväliset hankkeet jakautuvat tasaisemmin. Taulukko osoittaa myös sen, että kaikki maat osallistuvat aktiivisesti ohjelman toteutukseen.

Hankkeen päähakija (Lead Partner)

Alla olevassa taulukossa on esitetty hankkeiden päähakijoiden jakauma maiden välillä.

Taulukko 4 Maat, joista päähakijat ovat, kaikilla prioriteeteilla

Päähakija (Lead Partner)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Suomi Lead Partner	0	8								8
Ruotsi Lead Partner	0	26								26
Yhteensä	0	34								34

Ruotsalaisten päähakijoiden määrä on suurempi kaikilla prioriteeteilla lukuun ottamatta prioriteettia 2, jossa jakauma on melko tasainen. Kaikki päähakijat ovat julkisen sektorin toimijoita lukuun ottamatta Saamen osaohjelmassa päähakijana olevaa aatteellista yhdistystä. Päähakijoihin kuuluu kuntia, kunnallisia kehitysorganisaatioita, säätiö, alueellisia julkisia toimijoita ja valtakunnallisia julkisia organisaatioita.

Tietoa rahoituksesta

Alla olevassa taulukossa on esitetty ohjelman rahoitussuunnitelma ja lopullisille tuensaajille myönnettyjen varojen osuus rahoitussuunnitelmasta.

Taulukko 5 Päätetyt ERDF- ja Norjan IR-varat per prioriteetti 2008-12-31

Interreg IVA Pohjoinen	Budgetti	Beslutade	Beslutade	Beslutade	Beslutade	Budget enl	Beslutade
2007-2013	raho	EU-medel	Nat off. (EU)	Privat (EU)	EU-medel	Fin.plan NO	IR-medel
	ERDF	2008-12-31	2008-12-31	2008-12-31	i %	IR-medel	2008-12-31
1. Elinkeinoelämän kehittäminen	11 095 705	2 695 365	2 526 487	839 052	24%	2 839 416	705 701
2. Tutkimus, kehitys ja koulutus	8 241 454	2 011 174	1 433 584	0	24%	1 986 618	337 601
3. Alueellinen toimivuus ja identiteetti	8 241 454	2 909 581	1 975 358	78 166	35%	1 986 618	396 027
4. Saamen osaohjelma	4 349 845	1 075 000	580 138	44 467	25%	1 824 818	578 017
5. Tekninen tuki	2 037 988	971 184	971 184	0	48%	0	0
Yhteensä	33 966 446	9 662 304	7 486 751	961 685	28%	8 637 470	2 017 346

Euroopan aluekehitysrahaston (ERDF) -varoja myönnettiin yhteensä 9 662 304 euroa (28 %) ohjelmassa 31.12.2008 mennessä (summa sisältää myös Teknisen tuen). Rahoitussuunnitelmassa Norjalle varatuista interreg-varoista (IR) on myönnetty 2 017 346 euroa. TA-tuki oli 971 184 euroa. Tukea on myönnetty toteutusorganisaation eri toimijoille vuosiksi 2007–2010.

Tuensaajat eivät ole lähettäneet maksatushakemuksia hallintoviranomaiselle, minkä vuoksi maksuja ei ole suoritettu vuoden aikana. Komissiolta joulukuussa 2007 saatua 679 328,92 euron ja toukokuussa 2008 saatua 1 018 993,38 euron ennakkosummaa lukuun ottamatta komissiolta ei ole saatu rahaa. Liitteen 6.2 taulukossa ei sen vuoksi ole esitetty selvitystä maksuista.

Tietoa rahastoilta saatujen varojen käytön jakaumasta

Liitteessä 6.3 esitetään kumulatiivinen jakauma yhteisön tukiluokissa. Priorisoidut alueet, rahoitusmuotojen, alueen tyyppin, toimialan ja alueen koodit vastaavat koodeja, joita on käytetty asetuksen 1828/2006 (EY) liitteen II taulukoissa.

Takaisin maksettu tai uudelleen käytetty tuki

Asetuksen nro 1083/2006 (EY) artiklan 98 mukaisesti jäsenvaltioiden on oikaistava rahoitus, jos toiminnoissa tai operatiivisessa ohjelmassa todetaan yksittäisiä tai järjestelmään perustuvia virheitä. Asetuksen nro 1083/2006 (EY) artiklan 57 mukaisesti

jäsenvaltion tai hallintoviranomaisen on varmistettava toimintojen pysyvyys ja vaadittava takaisin virheellisesti maksetut summat. Interreg IV A Pohjoinen -ohjelmassa ei ole tehty tällaisia oikaisuja vuoden aikana.

2.1.2 Analyysi operatiivisen ohjelman kehityksestä

Ohjelman kehityksestä laadittu analyysi jakautuu Pohjoinen-ohjelmaa ja Saamen osaohjelmaa käsittelevään osaan. Yhtään hanketta ei päättynyt vuonna 2008, minkä vuoksi saavutetuista tuloksista suhteessa alkuperäisiin tavoitteisiin ei voida esittää analyysia tässä vuosiraportissa. Ohjelman toteutumista kuvaillaan sen asemesta tarkastelemalla hyväksytyjen hankkeiden sisältöä ja hankkeiden yhteyttä asetettuihin osatavoitteisiin kyseisellä priorisoidulla alueella. Seuraavissa taulukoissa on esitetty niiden hyväksytyjen hankkeiden määrä, joiden toiminnot tukevat vastaavien osatavoitteiden saavuttamista. Yksi hanke voi tukea useiden osatavoitteiden saavuttamista kyseisellä prioriteetilla.

Pohjoinen

Prioriteetti 1 Elinkeinoelämän kehittäminen

Ohjelman tavoitteena on tukea elinkeinoelämän kehittymistä ohjelma-alueella. Toteutettavien toimintojen on tuettava pienten ja keskisuurten yritysten kehitystä ja vahvistettava niiden asemaa sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

Tukea myönnettiin 30.12.2008 mennessä 11 hankkeelle prioriteetissa 1. Kolme hyväksytyistä hankkeista on esiselvityksiä. Budjetoiduista ERDF-varoista yhteensä 2 695 365 euroa (24 %) ja budjetoiduista Norjan IR-varoista 705 701 (25 %) euroa on myönnetty prioriteetin 1, elinkeinoelämän kehittäminen, hankkeille.

Alla olevassa taulukossa on esitetty niiden hyväksytyjen hankkeiden määrä, joiden toiminnot tukevat vastaavien osatavoitteiden saavuttamista prioriteetissa 1.

Taulukko 6 Osatavoitteiden saavuttamista tukevia toimintoja sisältävien hyväksytyjen hankkeiden määrä prioriteetti 1

Osatavoitteet prioriteetti 1	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
1. Alihankkija-toiminnan kehittäminen ja tuotekehitys	0	3								3
2. Verkottumisen ja liikesuhteiden kehittäminen	0	7								7
3. Markkina-alueen laajentaminen ja kansainvälistyminen	0	7								7

Taulukosta ilmenee, että hyväksytystä 11 hankkeesta seitsemän sisältää toimintoja, jotka tukevat yritysten välisen yhteistyön kehittämistä ja markkina-alueen laajentamista. Seitsemässä hankkeessa tehdään työtä verkottumiseksi ja liikesuhteiden luomiseksi pienten ja keskisuurten yritysten välille ohjelma-alueella. Rajat ylittävää yhteistyötä

yritysten välillä kehitetään energia-alalla sekä tekniikan, IT:n, elämysteollisuuden. luovien elinkeinojen ja kaivosteollisuuden alalla. Kaikki nämä hankkeet tukevat myös yritysten kansainvälistymistä ja markkina-alueen laajentamista.

Hyväksytyistä hankkeista kolmessa kehitetään uusia tuotteita ja palveluja. Kehitettäviä tuotteita ja palveluita ovat vanhustenhoidossa käytetyt kaatumisanturijärjestelmät, prosessiteollisuudessa käytetyt öljyn hiukkasanalyysit ja matkailuteollisuuden palvelutarjonta.

Elinkeinoelämän yhteyksien kehittämistyön voidaan todeta käynnistyneen hyvin ohjelma-alueella ja useiden eri alojen voidaan todeta osallistuvan rajat ylittävään yhteistyöhön. Myöhemmin ohjelmakautena voidaan kerätä tietoja siitä, miten hankkeissa kehitetään rajat ylittäviä yhteyksiä organisaatioiden välille. Yhteistyöllä saavutettu lisäarvo tuodaan lisäksi esiin raja-alueella.

Prioriteetti 2 Tutkimus, kehitys ja koulutus

Ohjelman tavoitteena on myös lisätä rajat ylittävää tutkimus- ja koulutusyhteistyötä ohjelma-alueella. Nykyinen tutkimus- ja koulutuspotentiaali voidaan hyödyntää entistä tehokkaammin aloittamalla säännöllisesti ja järjestelmällisesti käytävä vuoropuhelu keskeisten toimijoiden välillä ohjelma-alueella. Tutkimusympäristöjä voidaan vahvistaa esimerkiksi tukemalla osallistumista yhteisvoimin eurooppalaisiin tutkimus- ja koulutusympäristöihin.

Tukea myönnettiin 30.12.2008 mennessä viidelle hankkeelle prioriteetissa 2. Budjetoiduista ERDF-varoista yhteensä 2 011 174 euroa (24 %) ja budjetoiduista Norjan IR-varoista 337 601 euroa (17 %) on myönnetty prioriteetista 2, tutkimus kehitys ja koulutus.

Alla olevassa taulukossa on esitetty niiden hyväksytyjen hankkeiden määrä, joiden toiminnot tukevat vastaavien osatavoitteiden saavuttamista prioriteetissa 2.

Taulukko 7 Osatavoitteiden saavuttamista tukevia toimintoja sisältävien hyväksytyjen hankkeiden määrä prioriteetti 2

Osatavoitteet prioriteetti 2	Tulos									
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
1. Koulutusyhteistyön kehittäminen	0	2								2
2. Tutkimusyhteistyön kehittäminen	0	2								2
3. Yrittäjyys-, Innovaatio osaamisen ja ympäristöjen kehittäminen	0	2								2

Suhteellisen pienelle määrälle hankkeita on myönnetty tukea vuonna 2008 prioriteetista 2. Taulukosta ilmenee kuitenkin, että hyväksytyjen hankkeiden toiminnot tukevat kaikkien osatavoitteiden saavuttamista kyseisellä prioriteetilla. Koulutusyhteistyön kehittäminen on aloitettu metallurgisella ja kaivosalalla sekä yrittäjyysosaamisessa. Nordic Mining school -hankkeen tavoitteena on luoda yhteinen koulutusjärjestelmä Luulajan teknisen yliopiston ja Oulun yliopiston välille metallurgisen ja kaivosalan

koulutusohjelmissa. Innopreneurship-hankkeessa kehitetään uusia yrittäjyyskoulutuksen kursseja sekä opiskelijoille että opettajille.

Kahdessa viidestä hyväksytyistä hankkeesta kehitetään tutkimusympäristöjä. Hankkeista toisessa kehitetään metallurgisen ja kaivosalan tutkimusympäristöä. Toisessa hankkeessa tehdään bioenergia-alan tutkimustyötä. Kummassakin hankkeessa on asetettu tavoitteeksi osallistua tulevaisuudessa kansainvälisiin toimintoihin eurooppalaisessa tutkimus- ja koulutusympäristössä.

Yrittäjyys-, innovaatio- ja innovaatioympäristöosaamista kehitetään kahden hankkeen puitteissa. Kumpikin hanke sisältää toimintoja, joiden tavoitteena on kehittää uusia yrittäjyyden ja koulujen yrittäjyysopetuksen menetelmiä. Toisessa hankkeessa kehitetään yrittäjyysosaamista lukioissa ja toisessa korkeakouluissa ja yliopistoissa.

Tutkimus- ja koulutusyhteistyön kehittämisen voidaan todeta käynnistyneen ohjelma-alueella. Yhteistyötä tehdään toistaiseksi vain muutamilla aloilla, mutta hallintoviranomainen odottaa koulutus- ja tutkimushankkeiden laajentuvan lähitulevaisuudessa ympäristötekniikan ja informaatio- ja viestintäalan kaltaisille muille aloille.

Prioriteetti 3 Alueellinen toimivuus ja identiteetti

Ohjelman tavoitteena on tukea sellaisten rakenteiden luomista, jotka tukevat rajat ylittävän infrastruktuurin ja palvelujen saatavuutta pitkällä aikavälillä ohjelma-alueella ja täyttävät elinkeinoelämän, tutkimus- ja koulutuslaitosten sekä yleisön tarpeet tässä suhteessa. Osaamisen kehittäminen, asukkaiden sitouttaminen, kulttuurivaihto ja tiedonvälitys ovat tärkeitä yhteenkuuluvuuden tunteelle ohjelma-alueella.

Tukea myönnettiin 30.12.2008 mennessä 11 hankkeelle prioriteetissa 3. Kaksi hyväksytyistä hankkeista on esiselvityksiä. Budjetoiduista ERDF-varoista yhteensä 2 909 581 euroa (35 %) ja budjetoiduista Norjan IR-varoista 396 027 (20 %) euroa on myönnetty prioriteetista 3, alueellinen toimivuus ja identiteetti.

Alla olevassa taulukossa on esitetty niiden hyväksytyjen hankkeiden määrä, joiden toiminnot tukevat vastaavien osatavoitteiden saavuttamista prioriteetissa 3.

Taulukko 8 Osatavoitteiden saavuttamista tukevia toimintoja sisältävien hyväksytyjen hankkeiden määrä prioriteetti 3

Osatavoitteet prioriteetti 3	Tulos									
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
1. Tiedonvälitystä ihmisten ja tavaraliikkuvuutta helpottavien ratkaisujen kehittäminen	0	3								3
2. Rajat ylittävän palveluinfrastruktuuri- ja viranomaisyhteistyön kehittäminen	0	4								4

Sápmi

Tukea myönnettiin 30.12.2008 mennessä 5 hankkeelle prioriteetissa 4, minkä lisäksi yksi hanke hylättiin. Hankkeita ei ole päättynyt. Budjetoiduista ERDF-varoista yhteensä 1 075 000 euroa (25 %) on myönnetty prioriteetissa 4, Saamen osaohjelma – rajaton kehitys. Budjetoiduista Norjan IR-varoista tukea myönnettiin 578 017 euroa (32 %).

Saamelaisen elinkeinoelämän kehittäminen

Saamen osaohjelman yhtenä tavoitteena on tukea saamelaisen elinkeinoelämän kehitystä ohjelma-alueella. Alla olevasta taulukosta ilmenee niiden hyväksytyjen hankkeiden määrä, joiden toiminnot tukevat saamelaisen elinkeinoelämän kehittämistä.

Taulukko 9 Saamelaisen elinkeinoelämän kehittämistä tukevien hyväksytyjen hankkeiden määrä 30.12.2008

Osatavoite 1 prioriteetissa 4	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Perinteisten saamelaisten elinkeinojen vahvistaminen ja uusien saamelaisten elinkeinojen kehittäminen	0	0								0

Tukea ei ole myönnetty 30.12.2008 mennessä yhdellekään prioriteetin 4 hankkeelle, joka koskee saamelaisen elinkeinoelämän kehittämistä.

Vaikka elinkeinoelämän hankkeille ei ole myönnetty tukea Saamen osaohjelmassa, toiveet saamelaisen elinkeinoelämän kehittämisen käynnistymiseen Saamen osaohjelmassa ovat hyvät.

Yhteistyö saamelaisten ja muiden toimijoiden välillä paikallisella, alueellisella ja keskitetyllä tasolla

Rajat ylittävien kehitysympäristöjen luominen ideoiden ja kokemusten vaihtamiseksi on tärkeä tavoite Saamen osaohjelmassa. Alla olevasta taulukosta ilmenee niiden hyväksytyjen hankkeiden määrä, jotka tukevat osatavoitteen 2 saavuttamista Saamen osaohjelmassa.

Taulukko 10 Yhteistyön laajentumista saamelaisten ja muiden toimijoiden välillä tukevia toimintoja sisältävien hyväksytyjen hankkeiden määrä

Osatavoite 2 prioriteetissa 4	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Yhteistyö saamelaisten ja muiden toimijoiden paikallisella, alueellisella ja keskitetyllä tasolla	0	1								1

Tukea myönnettiin 30.12.2008 mennessä viidelle hankkeelle, joista yhdessä kehitetään yhteistyötä saamelaisten toimijoiden välillä. Saamelaisen parlamentaarisen neuvoston (SPR:n) nuorisokonferenssi -hankkeessa luodaan tapaamispaikkoja poliittisesti aktiivisille saamelaisnuorille Ruotsista, Suomesta ja Norjasta. Hankkeen kautta

saamelaiset nuoret saavat mahdollisuuden tavata toisiaan ja keskustella yhteisistä ongelmista.

Saamelaisten elinolosuhteiden ja elinehtojen esiin tuominen ja säilyttäminen

Saamelaisen osaohjelman tavoitteena on lisäksi säilyttää ja tuoda esiin saamelaiset elinolosuhteet ja elinehdot. Alla olevasta taulukosta ilmenee niiden hyväksytyjen hankkeiden määrä, joiden toiminnot tukevat osatavoitteen 3 saavuttamisesta Saamen osaohjelmassa.

Taulukko 11 Saamelaisten elinolosuhteiden ja elinehtojen esiin tuomista ja säilyttämistä tukevia toimintoja sisältävien hyväksytyjen hankkeiden määrä

Osatavoite 3 prioriteetissa 4	Tulos									
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Saamelaisten elinolosuhteiden ja elinehtojen esiin tuominen ja/tai säilyttäminen	0	1								1

Taulukosta ilmenee, että hyväksytyistä hankkeista yksi liittyy saamelaisten elinolosuhteiden ja elinehtojen esiin tuomiseen ja säilyttämiseen. Kyseisessä hankkeessa tuodaan esiin ja säilytetään eteläsaamelaista historiaa ja maisemaa.

Saamen kieli

Saamen kieli on mukana Saamen osaohjelmassa sekä osatavoitteena että horisontaalisena kriteerinä. Alla olevasta taulukosta ilmenee niiden hyväksytyjen hankkeiden määrä, joiden erikoistoiminnot tukevat osatavoitteen 4 saavuttamista Saamen osaohjelmassa.

Taulukko 12 Saamen kielen asemaa vahvistavia erikoistoimintoja sisältävien hyväksytyjen hankkeiden määrä

Osatavoite 4 prioriteetissa 4	Tulos									
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Saamen kielen aseman vahvistaminen	0	2								2

Taulukosta ilmenee, että hyväksytyistä viidestä hankkeesta kaksi sisältää saamen kielen asemaa vahvistavia erikoistoimintoja. Piteånsaamen sanojen keräyshankkeessa dokumentoidaan piteånsaamen kieli, jota puhutaan Ruotsin Piteåsta Norjan Bodöhön ulottuvalla vyöhykkeellä kahden meren välissä. Toisessa hankkeessa eteläsaamelaista kieltä elvytetään ja vahvistetaan lapsille tarkoitetuilla kielileireillä.

Osaamisen, tutkimuksen ja dokumentaation kehittäminen

Saamen osaohjelman tavoitteena on tukea toimintoja, jotka vaikuttavat saamelaisten rajat ylittävän tutkimuksen, koulutuksen ja dokumentaation kehittämiseen. Alla olevasta taulukosta ilmenee niiden hyväksytyjen hankkeiden määrä, jotka tukevat osatavoitteen 5 saavuttamista Saamen osaohjelmassa.

Taulukko 13 Rajat ylittävän osaamisen, tutkimuksen ja dokumentaation kehittämistä tukevien hyväksytyjen hankkeiden määrä prioriteetissa 4

Osatavoite 5 prioriteetissaa 4	Tulos									
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Rajat ylittävän osaamisen, tutkimuksen ja dokumentaation kehittäminen	0	1								1

Taulukosta ilmenee, että Saamen osaohjelman viidestä hyväksytyistä hankkeesta yksi liittyy rajat ylittävään tutkimusyhteistyöhön. Saamen kieli ja kulttuuri esikoulussa ja koulussa -hankkeessa tutkitaan matematiikan opetusmenetelmien kehittämistä saamelaisesta näkökulmasta.

2.1.3 Ohjelman vaikutukset yhtäläisten mahdollisuuksien tarjoamiseen miehille ja naisille.

Interreg IV A Pohjoinen ohjelmassa hankekäsittelyssä läpileikkaavien teemojen arvioinnin lähtökohtana on neljä arviointikriteeriä; - *edistää suoraan*, - *vaikuttaa edistävästi*, - *asennoituu passiivisesti ja kielteinen vaikutus*. Edellä mainitut kriteerit voidaan kuvailla seuraavasti:

Edistää suoraan - Hanke pyrkii muuttamaan rakenteita. Hanke varsinaisesti lisää tasa-arvoa, integraatiota ja moninaisuutta. Tämä näkyy selvästi hankkeen toimenpiteissä; hanke on nk. kohdistettu hanke.

Vaikuttaa edistävästi - Integroitu työtapo leimaa koko hanketta. Konkreettisia toimenpiteitä ovat mm. sukupuolten välisen tasa-arvon valtavirtaistaminen, hanke rikkoo perinteisiä sukupuolimalleja, hanke parantaa Pohjoismaiden ulkopuolelta tulevien naisten ja miesten integraatiota, hanke sisältää konkreettisia toimenpiteitä esim. toimintarajoitteisia varten.

Asennoituu passiivisesti - Hanke säilyttää olemassa olevat rakenteet. Hankkeet eivät periaatteessa voi asennoitua passiivisesti/neutraalisti esimerkiksi tasa-arvoon. Hakijan on sen vuoksi annettava hyväksyttävä perustelu, jotta hanke voidaan katsoa passiiviseksi/neutraaliksi.

Kielteinen vaikutus - Hanke heikentää edellytyksiä. Esimerkiksi hanke, jossa ei aiota ryhtyä minkäänlaisiin toimenpiteisiin epätasa-arvoisten rakenteiden parantamiseksi, vaikeuttaa tai heikentää integraation edellytyksiä.

Jokaisen ohjelmassa toteutettavan hankkeen ei voida olettaa vaikuttavan positiivisesti kestävä kehityksen kaikkiin ulottuvuuksiin. Sen sijaan täytyy aina harkita yleistavoitetta ja priorisointeja, jotta kehityksestä kokonaisuudessaan tulisi kestävä. Kun hyväksytään hanke, joka yhden tai useamman horisontaalisen kriteerin kannalta arvioidaan negatiiviseksi, on päätöksessä selvitettävä motiivi hankkeen toteutukselle.

Vuonna 2008 hyväksytyistä hankkeista yhdessä edistetään suoraan tasa-arvoisuutta. Joissakin hankkeissa on lisäksi tasa-arvon parantamiseen suunnattuja toimintoja.

Hyväksytyistä hankkeista suurin osa edistää tavalla tai toisella tasa-arvoisuutta, jonka eräitä indikaattoreita on kiinnostava seurata pitemmällä aikavälillä tasa-arvoisuuden näkökulmasta. Hankkeenomistajista suurin osa tiedostaa tasaisen sukupuolijakauman painoarvon hankeorganisaatiossa. Vuoropuhelu hakijan ja sihteeristöjen välillä on tässä mielessä hyvin tärkeä. On tärkeää tutkia huolella alueen monimuotoisuuden säilyttämiskeinot ja vaikutukset, jotka ohjelman panostuksilla on naisiin ja miehiin pitkällä aikavälillä.

2.2 Tietoa yhdenmukaisuudesta yhteisön lainsäädännön kanssa

Hallintoviranomainen on soveltanut operatiivisen ohjelman toteutuksessa voimassa olevaa yhteisön lainsäädäntöä ja soveltamisasetuksia. Operatiivisen ohjelman toteutuksessa ei ole ilmennyt yhdenmukaisuuteen yhteisön lainsäädännön kanssa liittyviä ongelmia. Toimintasuunnitelman laatiminen ei ole sen vuoksi ollut ajankohtainen.

2.3 Merkittävät ongelmat ja ratkaisutoimet

Ohjelman operatiivinen vaihe on käynnistynyt vuoden 2008 aikana. Ohjelman toteutukseen liittyviä ongelmia ei ole havaittu. Tilintarkastusviranomainen ei ole havainnut mitään vakavia ongelmia tarkastusmenettelyssään asetuksen nro 1083/2006 (EY) artiklan 62.1 mukaisesti. Hallintoviranomaisen tai seurantakomitean ei ole sen vuoksi täytynyt ryhtyä mihinkään toimiin.

2.4 Muutokset operatiivisen ohjelman toteuttamisessa

Vuonna 2008 ei tapahtunut taloudellisia tai poliittisia muutoksia, jotka olisivat vaikuttaneet ohjelman toteutukseen. Ohjelman toteutus jatkui vuonna 2007 tehdyn työn pohjalta.

2.5 Merkittävät muutokset asetuksen nro 1083/2006 (EY) artiklaan 57 perustuen

Toimintojen pysyvyydessä ei ole muutoksia.

2.6 Täydentävyys muiden instrumenttien kanssa

Hallintoviranomainen varmistaa osana normaaleja valmistelu- ja tarkastusmenetelmiään koordinoinnin muiden rakennerahasto-ohjelmien kanssa silloin, kun ohjelmilla on yhteisiä kosketuspisteitä. Vuonna 2008 hallintoviranomainen on järjestänyt muutamia koordinoitukokouksia yhdessä Nutekin kanssa tavoitteen 2 osalta sekä yhdessä Botnia Atlantica -ohjelman hallintoviranomaisen kanssa. Hallintoviranomaisella on lisäksi edustaja Itämeri-ohjelman alakomiteassa.

2.4 Seuranta- ja arviointitoimet

2.7.1 Hallintoviranomainen

Vuonna 2008 toteutuksen toimintamenetelmiä on kehitetty edelleen ja ohjelma on käynnistetty. Hallintoviranomainen on määrittänyt toteutuksen toimintamenetelmät sekä laatinut ja päivittänyt lomakkeita, ohjeita, tarkistuslistoja ja muuta materiaalia. Hallintoviranomaisen yhdessä ohjelmasihteeristöjen ja kunkin maan edustajien kanssa muodostama prosessiryhmä on osallistunut toimintamenetelmien ja ohjelman toteutuksessa käytetyn muun materiaalin määrittämiseen. Työtä on tehty kokouksissa sekä puhelin- ja sähköpostiyhteyksien välityksellä. Hallintoviranomainen on lisäksi pyytänyt Norrbottenin lääninhallituksen nimeämiä läänin juristeja ja sisäisiä tarkastajia varmistamaan määräysten ja asetusten soveltamisen lainmukaisuuden.

Pohjoinen-ohjelma on jatkanut yhteistyötä Interreg-ohjelmien Botnia-Atlantica ja Ruotsi–Norja kanssa. Vuoden aikana kokemuksia on vaihdettu muutamassa ohjelmien hallintoviranomaisten välisissä kokouksissa, minkä lisäksi yhteyksiä on pidetty yllä puhelimen ja sähköpostin välityksellä. Yhteistyön tarkoituksena on jakaa kokemukset ja keskustella esimerkiksi työskentelymenetelmien, lomakkeiden ja tarkistuslistojen parannusehdotuksista.

Hallintoviranomainen on lisäksi osallistunut yhdessä Ruotsin elinkeinoministeriön ja Nutekin kanssa kokouksiin, joissa on käsitelty esimerkiksi asetuksia, uuden ohjelmakauden muutoksia ja tehtäviä. Hallintoviranomainen on osallistunut lisäksi kaikkien Interreg-ohjelmien ERFA-kokouksiin Ruotsissa. Hallintoviranomainen osallistui muun muassa 2.–3. lokakuuta 2008 pidettyyn Interreg-foorumiin, jonka järjestivät Nutek, Ruotsin elinkeinoministeriö, Sida, Ruotsin asuntovirasto ja Sveriges Kommuner och Landsting -järjestö yhdessä. InterReg-foorumin pääteemana oli kestävä kehitys rajat ylittävän yhteistyön tuloksena.

Hallintoviranomainen on laatinut hakulomakkeen lisäksi täytettäviä erikoislomakkeita horisontaalisten kriteerien arvioimiseksi. Hankkeen valmisteluvaiheessa sihteeristö määrittää vuoropuhelussa hakijan kanssa sen, miten horisontaaliset kriteerit otetaan

huomioon hankkeessa. Sihteeristön tueksi on järjestetty tasa-arvoisuus- ja ympäristökoulutuksia. Valmisteluvaiheen käsittelijän käytettävissä on lisäksi käsittelijätuki.

Ympäristökoulutus käynnistyi vuonna 2008, ja sen sisältö perustuu suureksi osaksi arviointilomakkeisiin, kuten ympäristöasioiden tuntemuksen, kestävien kuljetusratkaisujen ja yleissuunnittelun ympäristövaikutusten arviointilomakkeisiin. Hallintoviranomainen on katsonut tarpeelliseksi toteuttaa lyhyitä koulutuksia ohjelman toteutusorganisaation eri tasoilla. Esimerkiksi hallintokomitean jäsenille järjestettiin koulutus hallintokomitean ensimmäisen kokouksen yhteydessä kesäkuussa 2008.

Kaikki hankkeenomistajat osallistuvat valmisteluvaiheessa yhteistyössä sihteeristön kanssa tehtävän prosessiin suuntautuneen työn lisäksi hankekoulutukseen, jossa horisontaaliset kriteerit ovat yksi työjärjestyksen kohta. Ympäristöasioiden huomioon ottamisen varmistamiseksi operatiivisessa ohjelmassa hallintoviranomainen on toteuttanut käsittelijöiden ympäristökoulutuksen vuoden 2008 aikana. Käsittelijöille on lisäksi järjestetty tasa-arvokoulutus syksyllä 2007.

Sihteeristö jatkaa ympäristökoulutusta vuonna 2009. Suunnitteilla on lisäksi monimuotoisuuteen keskittyvä koulutus. Horisontaalisiin kriteereihin liittyvän työn tuloksia hankkeessa seurataan jatkuvasti koko hankekauden ajan tilanneraporttien ja seurantakäyntien avulla.

Rovaniemen tiedotuspiste ja Norjan ohjelmasihteeristö ovat tukeneet hallintoviranomaista ja sihteeristöjä ohjelmatyössä. Sekä Suomen että Norjan koordinaattorit ovat osallistuneet hankkeen kaikkiin arviointikokouksiin yhdessä sihteeristön ja hallintoviranomaisen kanssa. Koordinaattorit Suomessa ja Norjassa ovat lisäksi vastanneet koordinoinnista kansallisten rahoittajien kanssa. He ovat tukeneet ohjelman toteuttamista myös nykyisiin ja potentiaalisiin hankkeenomistajiin solmimiensa yhteyksien avulla.

2.7.2 Uusi asiankäsittelyjärjestelmä (NYPS)

Uusi asiankäsittelyjärjestelmä (Nytt projekt- och stödhanteringssystem eli NYPS) on Nutekin, lääninhallitusten ja itsehallintoelimien yhteinen elektroninen järjestelmä, jonka tarkoituksena on tehostaa tukiasioiden käsittelyä ja seuranta soveltamalla uutta työskentelytapaa ja uutta IT-tukea. Nutekin vastuulla olevan uuden asiankäsittelyjärjestelmän, NYPS:n, luomista on jatkettu vuonna 2008. Hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden keskitetyn hallinnon alaiseksi siirtämisen seurauksena Nutek ja Västerbottenin lääninhallitus ovat ottaneet käyttöön keskitetyn hallintomenetelmän 31. lokakuuta 2008. Jäljellä olevien organisaatioiden siirtämiseksi keskitetyn hallinnon alaiseksi on laadittu suunnitelma, joka viedään päätökseen vuoden 2009 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana. Ylimenokauteen liittyen Nutek on laatinut paikallisen hallinto-organisaation ja hallintosuunnitelman. Asiankäsittelyjärjestelmän kehittämistä on jatkettu vuonna 2008 parantamalla aiemmin tilattuja toimintoja.

NYPS on otettu käyttöön Interreg IV A Pohjoinen -ohjelmassa vuoden 2008 aikana. Pohjoinen-ohjelman hallintoviranomainen on osallistunut yhdessä muiden interreg-ohjelmien kanssa ohjelman toteutukseen liittyvien toimintamenetelmien testaamiseen

NYPS-järjestelmässä vuoden 2008 aikana. Työ on luonut perustan lopputoimitukselle ja Interreg-ohjelman NYPS-järjestelmän hyväksymiselle vuoden 2009 alussa.

Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) pääprosessissa on aloitettu työt hallintosuunnitelman luomiseksi. Tilintarkastusviranomaisen (Ekonomistyrningsverket) on tarkastanut järjestelmän tietoturvallisuuden marraskuun ja joulukuun aikana. Raportti esitetään vuoden 2009 aikana.

2.7.3 Todentamisviranomaisen

Norrbotenin lääninhallitus on todentamisviranomaisena jatkanut toimintarakenteiden luomista vuonna 2008. Hakemuksia ja maksatusmääräyksiä ei ole saapunut vuoden aikana, minkä vuoksi maksut eivät ole olleet ajankohtaisia vuoden aikana. Todentamisviranomaisen työnä on sen vuoksi ollut lähinnä omien toimintamenetelmien edelleen kehittäminen ja hallintoviranomaisen työn tarkastelu ohjelman aloitus- ja toteutusvaiheessa.

2.7.4 Seurantakomitean työ

Pohjola-ohjelman seurantakomiteassa on 30 jäsentä ja varajäsentä kolmesta maasta eli 10 kustakin maasta. Ruotsin elinkeinoministeriön edustaja on komitean puheenjohtaja, jona toimiva henkilö vaihtuu ohjelmajakson aikana. Komission edustaja voi osallistua neuvonantajana seurantakomitean työhön. (Katso kohta jäljempänä.)

Seurantakomitean vastuulla on valvoa ja seurata ohjelman toteutusta ja varmistaa toteutuksen tehokkuus ja vaadittava laatu. Seurantakomitea vastaa lisäksi toimintovalikoimasta. Ruotsin, Suomen ja Norjan hallitukset ovat päättäneet perustaa Pohjoinen-ohjelman ja Saamen osaohjelman hallintokomiteat, jotka määrittävät hankevalikoiman.

Interreg IVA Pohjoinen -ohjelman seurantakomitea kokoontui kolme kertaa vuonna 2008.

Perustava kokous pidettiin 30. tammikuuta 2008 Luulajassa. Kokouksessa päätettiin seurantakomitean työjärjestyksestä, teknisen tuen jakamisesta, valintaperusteista ja ohjelman seuranta- ja arviointiperustasta. Hallintokomiteoiden työjärjestykset jätettiin pöydälle seuraavassa kokouksessa käsittelyä varten.

Vuoden 2008 toinen kokous pidettiin 3. kesäkuuta Bodössä. Esityslistalla oli vuosiraportin hyväksyminen, hallintokomiteoiden työjärjestykset ja arviointisuunnitelma. Kokous oli osittain yhteinen 2. kesäkuuta pidetyn Interreg III A Pohjoinen -kokouksen kanssa niin, että hankkeet esiteltiin samassa yhteydessä. Esitellyt hankkeet olivat Rajaton yrittäjyys ja Working group on emergency and rescue services.

Vuoden 2008 kolmas kokous pidettiin 27. marraskuuta Rovaniemellä. Kokouksessa päätettiin teknisestä tuesta, toteutusorganisaation hankinnasta ja viiteryhmän valinnasta. Lisäksi esiteltiin Meänmaa-, Highbio- ja Music on Top -hankkeet.

Neuvoston 11. heinäkuuta 2006 antamassa asetuksessa nro 1083/2006 (EY) määritetään ohjelmasta tehtävät arvioinnit. Artiklan 48.3 perusteella jäsenvaltioiden on tehtävä ohjelmakautena operatiivisen ohjelman valvontaan liittyviä arvioita. Arviointi on erityisen tärkeää silloin, jos valvonnan yhteydessä huomataan merkittävä poikkeama alunperin asetetuista tavoitteista tai jos operatiivisen ohjelman valvonnasta on esitetty ehdotus artiklan 33 mukaisesti. Arviointitulokset lähetetään valvontakomitealle ja komissiolle.

Nutek laati vuoden aikana yhdessä hallintoviranomaisen kanssa arviointisuunnitelmaehdotuksen, josta päätettiin seurantakomitean kokouksessa 3. kesäkuuta 2008. Seurantakomitea antoi hallintoviranomaiselle tehtäväksi laatia yhdessä seurantakomitean viiteryhmän kanssa hankintapohjan ulkoisten arviointipalvelujen ostamiseksi toteutusorganisaation arviointia varten. Hankintapohja määritettiin ja arviointiteemaksi valittiin rajat ylittävä lisäarvo seurantakomitean kokouksessa 27. marraskuuta 2008. Ulkoisten arviointipalvelujen hankinta ja toteutusorganisaation arviointi tehdään vuoden 2009 aikana.

3 Toteuttaminen per prioriteetti

Tässä osassa esitetään kuvaus päätöksenteon edistymisestä ja hyväksytyistä hankkeista kullakin prioriteetilla raportointivuoden aikana. Osassa esitetään lisäksi kvantitatiivinen ja kvalitatiivinen kuvaus kaikista prioriteetista suhteessa alkuperäisiin tavoitteisiin. Samalla kuvaillaan, miten prioriteetit ovat vaikuttaneet yhtäläisten mahdollisuuksien tarjoamiseen miehille ja naisille, integraatioon, monimuotoisuuteen ja ympäristöön. Kehityksen kuvauksen perustana on kunkin prioriteetin päätyneiden hankkeiden tulosten analysointi. Yhtään hanketta ei kuitenkaan päättynyt vuonna 2008, minkä vuoksi saavutetuista tuloksista suhteessa alkuperäisiin tavoitteisiin ei voida esittää analyysia tässä vuosiraportissa. Vasta vuoden 2009 vuosiraportissa voidaan esittää ensimmäinen tällainen analyysi, koska ensimmäisten hankkeiden odotetaan päättyvän silloin.

3.1 Prioriteetti 1 – Elinkeinoelämän kehittäminen

Tavoite: *Alueen elinkeinoelämä koostuu vuonna 2013 entistä useammista ja liikevaihdoltaan entistä vahvemmista yrityksistä, jotka toimivat sekä uusilla että vakiintuneilla aloilla hallinnollisten rajojen rajoittamatta toimintaa*

Osatavoite 1

Pienet ja keskisuuret yritykset kehittävät uusia tuotteita ja palveluja strategisilla kehitysalueilla.

Osatavoite 2

Rajat ylittävä verkosto ja liikesuhteet luodaan pienten ja keskisuurten yritysten välille.

Osatavoite 3

Pienet ja keskisuuret yritykset laajentavat markkinoitaan strategisilla kehitysalueilla.

Prioriteetti 1 – elinkeinoelämän kehittäminen – tavoitteena on tukea elinkeinoelämän kehitystä ohjelma-alueella. Yhdistetty liiketoiminta-, palvelu- ja tuotekehitysosaaminen on ohjelma-alueella suurta. Rajat ylittävä yhteistyö mahdollistaa huippuosaamisen tarjoamisen pienille ja keskisuurille yrityksille, mikä voi auttaa yrityksiä kehittymään ja vahvistamaan asemiaan sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Ohjelmalla on tärkeä merkitys myös tapaamispaikkojen luomisessa PK-yrityksille niin, että ne voivat oppia tuntemaan toisensa ja solmia uusia rajat ylittäviä liikesuhteita.

Ohjelmassa määritetään joitakin elinkeinoelämän rajat ylittävän yhteistyön strategisia kehittämisaalueita. Näiden kehittämisaalueiden lähtökohta on alueen olosuhteissa, ja ne on määritetty myös alueellisissa strategioissa. Prioriteetin 1 elinkeinoelämää kehittävien ohjelmarahoitteisten hankkeiden tulee liittyä pääasiassa ohjelman strategiaan kehitysalueisiin ja tukea prioriteetin osatavoitteiden ja päätavoitteen saavuttamista.

3.1.1 Saavutetut tulokset ja kehityksen analyysi

Päätöksenteon edistyminen

Vuonna 2008 Pohjoinen-ohjelman sihteeristö vastaanotti 36 hankehakemusta prioriteettiin 1, elinkeinoelämän kehittäminen.

Taulukko 14 Hyväksytyjen, hylättyjen, peruutettujen ja päättyneiden hankkeiden määrä prioriteetilla 1

Prioriteetti 1:	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Hyväksytyt	0	11								11
Hylätyt	0	10								10
Peruutetut	0	11								11
Päätetyt hankkeet	0	0								0
Hankkeita yhteensä	0	32								32

Yllä olevasta taulukosta ilmenee, että vuonna 2008 on hyväksytty 11 ja hylätty 10 hanketta prioriteetissa 1. Hyväksytyistä hankkeista kolme on ollut esiselvityksiä. Hakijat ovat peruuttaneet yhteensä 11 hanketta. Jäljellä olevia saapuneita hakemuksia valmistellaan.

Taulukko 15 Päätetyt varat prioriteetti 1

Prioriteetti 1:	Budjetti yhteensä EURO	Päätökset 2008-12-31	Palautetut 2008-12-31	Jäljellä olevat 2008-12-31
ERDF-varat	11 095 705	2 695 365	0	8 400 340
Norjan IR-varat	2 839 416	705 701	0	2 133 715

Budjetoiduista ERDF-varoista myönnettiin taulukon mukaisesti 2 695 365 euroa (24 %) prioriteetissa 1, elinkeinoelämän kehittäminen, vuonna 2008. Budjetoiduista Norjan interreg-varoista myönnettiin 705 701 euroa (25 %) vuonna 2008. *Yksityisten toimijoiden käteisrahoituksen ja parhaassa tapauksessa oman työn arvo on 839 052 euroa hyväksytyissä hankkeissa (Ruotsi + Suomi).*

Monen-/kahdenväliset hankkeet

Alla olevasta taulukosta selviää, miten monen- ja kahdenväliset hanketoiminnot jakautuvat maiden välillä prioriteetissa 1.

Taulukko 16 Monen-/kahdenväliset hankkeet 31.12.2008 prioriteetissa 1

Prioriteetti 1	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Se/Fi/No	0	4								4
Sv/Fi	0	4								4
Sv/No	0	3								3
Fi/No	0	0								0
Hyväksytyjä hankkeita yhteensä	0	11								11

Taulukosta ilmenee, että monen- ja kahdenväliset hankkeet jakautuvat melko tasaisesti.

Hankkeen päähakija (Lead Partner)

Alla olevasta taulukosta selviää, miten päähakijoiden määrä jakautuu maiden välillä prioriteetissa 1.

Taulukko 17 Maat, joista päähakijat ovat, prioriteetissa 1

Prioriteetti 1:	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Suomi Lead Partner	0	3								3
Ruotsi Lead Partner	0	8								8
Yhteensä	0	11								11

Taulukosta ilmenee, että hyväksytyistä 11 hankkeesta kahdeksassa on ruotsalainen Lead Partner.

Hyväksytyt hankkeet prioriteetissa 1

Jäljempänä esitetyille prioriteetin 1 – elinkeinoelämän kehittäminen – hankkeille on myönnetty rahoitus vuonna 2008. Hankkeen nimen, Lead Partnerin ja hankkeen tavoitteen lisäksi ilmoitetaan myönnettyjen EU-varojen ja Norjan IR-varojen määrä kussakin hankkeessa, hankkeen toteutukseen osallistuvat maat, strategiset kehitysalueet, joihin hanke liittyy, sekä osatavoite tai osatavoitteet, joiden saavuttamista luokiteltu hanke tukee.

Hankkeen nimi: Fennoscandian Exploration and Mining 2009

Lead Partner: Lapin liitto

EU-varat: 63 064 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen sv/fi

Strategiset kehitysalueet: Yhteistyö perusteellisuuden ja PK-yritysten välillä

Osatavoitteet: 2 ja 3

Hankkeen tärkeimpänä tavoitteena on luoda rajat ylittävä yhdistys/organisaatio, joka voi turvata verkkokonferenssien jatkumisen malminetsintä- ja kaivosteollisuusaloilla.

Hankkeen nimi: Nordic Business Link

Lead Partner: Norrbottenin kauppakamari

EU-varat: 429 963 €

Norjan IR-varat: 170 676 €

Hanketyyppi: Monenvälinen sv/fi/no

Strategiset kehitysalueet: Energia, IT, elämysteollisuus ja luovat elinkeinot

Osatavoitteet: 2 ja 3

Alueen yritysten tuleva kasvu perustuu kykyyn ja mahdollisuuksiin tavoittaa uusia asiakkaita ja kehittää uusia markkinoita. Hankkeen tavoitteena on lisätä yritysten vientivalmiuksia ja auttaa yrityksiä kohtaamaan uudet liiketoimintakumppanit entistä helpommin ja tehokkaammin.

Hankkeen nimi: Center of Expertise for Energy in Cold Climate

Lead Partner: Luulajan tekninen yliopisto

EU-varat: 63 560 €

Norjan IR-varat: 52 964 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen sv/no

Strategiset kehitysalueet: Energia

Osatavoitteet: 2

Hankkeen tavoitteena on luoda asiantuntijaympäristö energia-alan kehittämiseksi Pohjoiskalotin alueella. Pitkän aikavälin tavoitteena on luoda Pohjoiskalottiin kehitysympäristö, jossa on runsaasti resursseja ja huippuosaamista bio-, tuuli-, vesi- ja aurinkoenergian kaltaisten uusiutuvien energianlähteiden alalta.

Hankkeen nimi: SensorBand II - SensorBand in Real Life Environment

Lead partner: Oulun yliopisto, Meri-Lappi Instituutti

EU-varat: 597 600 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen sv/fi

Strategiset kehitysalueet: Informaatio- ja viestintätekniikat (IVT)

Osatavoitteet: 1 ja 2

Pohjois-Ruotsissa ja Pohjois-Suomessa on useita yrityksiä, jotka tuottavat hoiva-alan tuotteita. Tuotekehitys ja palvelujen edelleen kehitys ovat näille yrityksille tärkeitä. Kyse voi esimerkiksi olla anturijärjestelmästä, joka on yhdistetty erilaisiin hälyttimiin. Hankkeen tavoitteena on kehittää, luoda ja arvioida kaatumisanturijärjestelmä, jota voidaan käyttää vanhustenhoidossa Suomessa ja Ruotsissa.

Hankkeen nimi: Öljyanalyysi

Lead partner: Luulajan tekninen yliopisto

EU-varat: 486 600 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen sv/fi

Strategiset kehitysalueet: Yhteistyö perusteellisuuden ja PK-yritysten välillä

Osatavoitteet: 1, 2 ja 3

Paikallisten teollisuusyritysten kanssa käydyissä keskusteluissa on ilmennyt, että öljyssä olevat hiukkaset ovat ongelma, jonka poistamiseen ei toistaiseksi ole saatavilla riittävän hyviä teknisiä ratkaisuja markkinoilla. Hankkeen tavoitteena on kehittää yhteistyössä ruotsalaisten ja suomalaisten tutkimusorganisaatioiden kanssa kokonaisratkaisu öljyn hiukkanalyysia varten.

Hankkeen nimi: Filmbågen A – Yhtiön kehittäminen

Lead partner: Filmpool Nord

EU-varat: 667 139 €

Norjan IR-varat: 251 668 €

Hanketyyppi: Monenvälinen sv/fi/no

Strategiset kehitysalueet: Luovat elinkeinot ja elämysteollisuus

Osatavoitteet: 2 ja 3

Hankkeen tavoitteena on tukea eri alueiden valmistavia yrityksiä luomaan yhteisyritys tai toimimaan yhdessä eri tasoilla, jotta yritykset voivat ottaa yhdessä vastaan kansainvälisiä tilauksia ja täyttää ne. Alueet syventävät/terävöittävät hankejakson aikana yritysprofiliiaan pystyäkseen tarjoamaan osaamistaan myös muilla alueilla.

Hankkeen nimi: Filmbågen B – Verkko ja viestintä

Lead partner: Film pool Nord

EU-varat: 198 521 €

Norjan IR-varat: 74 473 €

Hanketyyppi: Monenvälinen sv/fi/no

Strategiset kehitysalueet: Luovat elinkeinot ja elämysteollisuus

Osatavoitteet: 3

Hankkeen tavoitteena on luoda yhteinen virtuaalinen mediaympäristö audiovisuaaliselle teollisuudelle ohjelma-alueella. Mediaympäristö on tieto- ja viestintäkanava, joka on käytettävissä verkon kautta. Se sisältää lisäksi rekisterin elokuva-alan työntekijöistä, palveluyhtiöistä ja tuotantoyhtiöistä ohjelma-alueella.

Hankkeen nimi: Gränsleden

Lead partner: Jällivaaran kunta

EU-varat: 159 000 €

Norjan IR-varat: 142 500 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen sv/no

Strategiset kehitysalueet: Luovat elinkeinot ja elämysteollisuus

Osatavoitteet: 1,2 ja 3

Yhdessä yli rajojen toteutettavassa elinkeinoelämän hankkeessa luodaan kestävä rajat ylittävä matkailutuote, Gränsleden, joka on sisällöltään laadukas ja kulttuuripainotteinen. Vaellustuotteet täydentävät vahvasti paikallista matkailuelinkeinoa ja vahvistavat alueen houkuttavuutta ja kilpailukykyä.

Hankkeen nimi: Esiselvitys - Rajattoman liiketoiminnan kehittäminen

Lead partner: Argentis AB

EU-varat: 10 000 €

Norjan IR-varat: 8 334 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen sv/no

Strategiset kehitysalueet: Sekoittuneet (muun maussa elämysteollisuus)

Hankkeen tavoitteena on laatia esiselvitys norjalais-ruotsalaisen liiketoiminnan kehittämishankkeen edellytyksistä ja painopisteestä raja-alueella

Hankkeen nimi: Esiselvitys - Region Arctica

Lead partner: Enontekiön Kehitys Oy

EU-varat: 9 918 €

Norjan IR-varat: 6 250 €

Hanketyyppi: Monenvälinen sv/fi/no

Strategiset kehitysalueet: Luovat elinkeinot ja elämysteollisuus

Päätavoite on lisätä turismia alueella organisoimalla alueen elinkeinojen kannattava yhteistyö. Esiselvityksen tavoitteena on päähakijan yksityiskohtaisen ja konkreettisen toimintasuunnitelman valmistelu hanketoimien määrittämiseksi.

Hankkeen nimi: Esiselvitys – Arkitsen euroalueen monimuotoisuus – Kemistä Tromssaan

Lead partner: Överkalixin kunta

EU-varat: 10 000 €

Norjan IR-varat: 3 500 €

Hanketyyppi: Monenvälinen sv/fi/no

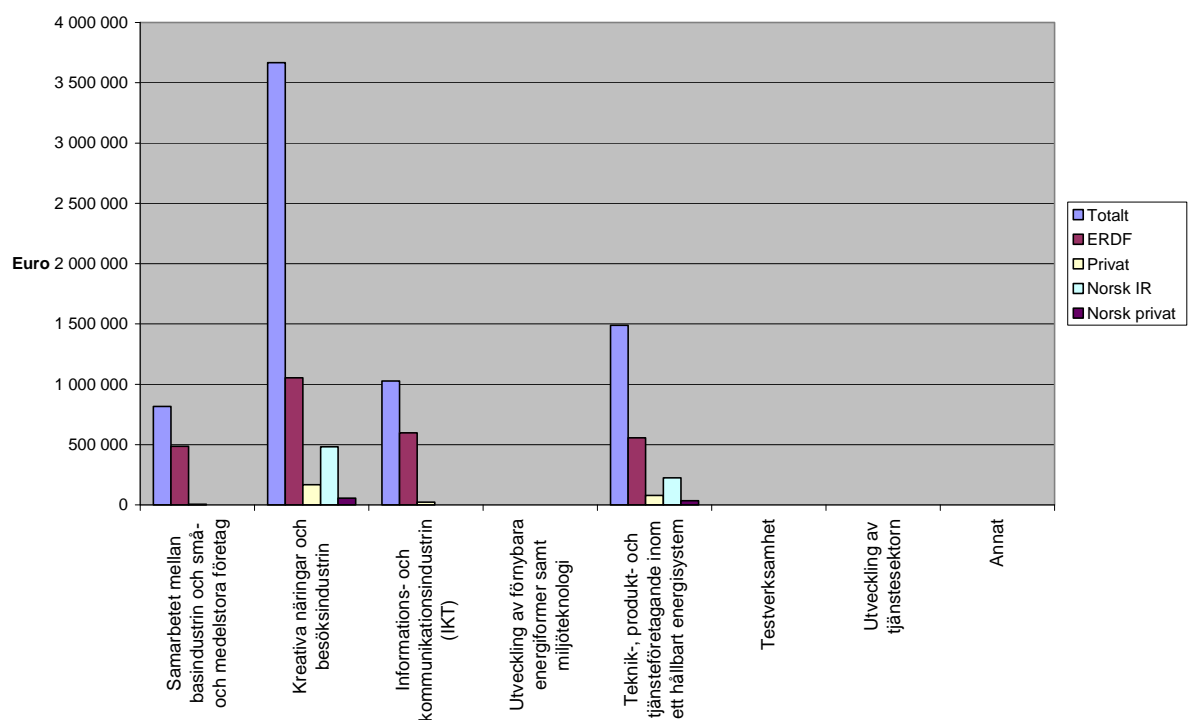
Strategiset kehitysalueet: Luovat elinkeinot ja elämysteollisuus

Hankkeen tavoitteena on tuoda esiin ja jäsenellä matkailu- ja elämysteollisuuden valikoima Kemistä Tromssaan ulottuvalla alueella yhteistyössä kuntien ja matkailuorganisaatioiden kanssa. Hankkeen tavoitteena on tutkia ja laatia yhteenveto matkailualaan jollakin tapaa liittyvien yritysten entistä tiiviimmän yhteistyön edellytyksistä.

Kvantitatiivinen ja kvalitatiivinen kuvaus prioriteetin 1 toteutuksesta

Alla olevasta kaaviosta ilmenee myönnettyjen varojen jakauma ohjelmassa määritettyjen strategisten kehitysalueiden välillä elinkeinoelämän yhteistoiminnan alueella.

Kaavio 1 Hyväksytyt hankkeet kehitysalueittain prioriteetti 1

Kaaviosta ilmenee, että hyväksytyt hankkeet prioriteetissa 1 ovat yhdenmukaisia ohjelmassa ehdotettujen strategisten kehitysalueiden kanssa. Rahoitus on myönnetty hankkeille, jotka koskevat pienten ja keskisuurten yritysten ja perusteellisuuden välistä yhteistyötä, luovia elinkeinoja, matkailuteollisuutta, informaatio- ja viestintäteollisuutta sekä yrittäjyyttä kestäväen energiajärjestelmän teknisten sovellusten, tuotteiden ja palvelujen tuotannossa. Tällä hetkellä ei ole hyväksytyjä hankkeita, jotka liittyisivät uusiutuvien energiamuotojen ja ympäristöteknikoiden

kehittämiseen, testaukseen ja palvelusektorin kehittämiseen. Ohjelmakautta on jäljellä useita vuosia, minkä vuoksi toiveet hankkeiden käynnistymiseen ohjelman näillä kehitysaluilla ovat kuitenkin hyvät.

Suurin osa hyväksytyistä hankkeista tukee prioriteetin osatavoitteiden 2 ja 3 saavuttamista luomalla rajat ylittävän verkoston ja liikesuhteita pienten ja keskisuurten yritysten välille sekä tukemalla kansainvälistymistä kehittämällä markkinoita ja toteuttamalla yhteisiä markkinatutkimuksia. Hyväksytyistä hankkeista kolmessa tehdään työtä yhteisen tuotekehityksen parissa esimerkiksi matkailualalla, hoiva-alalla ja öljyn analysoinnissa.

Yhtään hanketta ei päättynyt vuonna 2008, minkä vuoksi saavutetuista tuloksista suhteessa alkuperäisiin tavoitteisiin prioriteetissa 1 ei voida esittää analyysia tässä vuosiraportissa.

3.1.2 Horisontaaliset kriteerit prioriteetissa 1

Tasa-arvoisuus

Vuonna 2008 hyväksytyistä prioriteetin 1 hankkeista yhden voidaan todeta sisältävän tasa-arvoisuutta suoraan parantavia erikoistoimintoja. Filmbågen A – bolagsutveckling - hankkeessa suunnitellaan kohdistettuja toimintoja, jotka tukevat naisten yrittäjyyttä ja työllisyyttä elokuva- ja media-alalla. Muiden hankkeiden arvioidaan edistävän tasa-arvoisuutta, mikä tarkoittaa muun muassa sitä, että hankkeissa pyritään varmistamaan sukupuolten tasainen jakauma hankeorganisaatiota muodostettaessa.

Ympäristö

Vuonna 2008 hyväksytyistä hankkeista neljä sisältää ympäristön säästämiseen kohdistettuja toimintoja. Näistä hankkeista kaikki sisältävät toimintoja, jotka tukevat yritysten ympäristötietoisuuden parantamista ja/tai ympäristöystävällisten tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittämistä. Muut hankkeet ovat ympäristöystävällisiä. Käytännössä tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että hankkeissa otetaan ympäristö huomioon esimerkiksi matkoissa ja energiankulutuksessa.

Integraatio ja monimuotoisuus

Puolet prioriteettiin 1 hyväksytyistä hankkeista voidaan todeta edistävän integraatiota ja monimuotoisuutta ja hankkeissa tullaan muun muassa kouluttamaan hankeorganisaatiota monimuotoisuutta koskevissa kysymyksissä. Loput myönnettyistä hankkeista suhtautuu passiivisesti integraatioon ja monimuotoisuuteen. Tämä tarkoittaa sitä, että hankkeet tukevat passiivisuudellaan olemassa olevien rakenteiden säilymistä.

3.1.3 Merkittävät muutokset asetuksen nro 1083/2006 (EY) artiklaan 57 perustuen

Toimintojen pysyvyydessä ei ole tapahtunut muutoksia, jotka vaikuttaisivat prioriteetin 1 toteutukseen.

3.2 Prioriteetti 2 – Tutkimus, kehitys ja koulutus

Tavoite: *Alueen tutkimus- ja oppilaitosten luovat vuoteen 2013 mennessä yhteiset tutkimus- ja koulutusympäristöt, jotka vahvistavat alueen kilpailukykyä strategisilla kehitysalueilla ja osallistuvat aktiivisesti eurooppalaiseen tutkimus- ja koulutusympäristöön.*

Osatavoite 1

Alueen oppilaitokset kehittävät yhteistyötä strategisilla koulutusaloilla.

Osatavoite 2

Alueen tutkimuslaitokset kehittävät yhteisiä tutkimusympäristöjä elinkeinoelämää tukevilla tutkimus- ja innovaatioaloilla.

Osatavoite 3

Alueen elinkeinoelämä, julkiset toimijat ja tutkimus- ja oppilaitokset parantavat yrittäjyyden, innovaatioiden ja menestyksekkäiden innovaatioympäristöjen taustalla olevien mekanismien osaamistaan.

Verkoston luominen ja strategisten yhteenliittymien kehittäminen tutkimus- ja oppilaitosten välille on lähtökohta pitkän aikavälin rajat ylittävälle yhteistyölle. Tärkeä tavoite prioriteetissa 2 on tutkimusrahoituksen lisääminen tukemalla yhteistoimintaa, jonka tavoitteena on osallistuminen eurooppalaisen tutkimus- ja koulutusympäristön toimintoihin. Tutkimustoimintojen tulee kohdistua selvästi elinkeinoelämään ja kasvuun niin, että ne edistävät alueen kehittymistä ja tukevat Lissabonin strategian mukaisten tavoitteiden täyttämistä. Tutkimusalueilla tulee lisäksi olla tukeva pohja alueen oppilaitosten osaamisessa, minkä lisäksi niiden tulee sisältyä ohjelmassa määritettyihin strategisiin kehitysalueisiin.

Laajasti käsitettyjen osaamisen ja taitojen saatavuus on ratkaisevan tärkeää ohjelma-alueen kilpailukyvyllä. Koko elämän kestävä oppimisen merkitys suurenee. Tuotannon, tekniikoiden ja osaamisen jatkuva uudistuminen sekä pätevän työvoiman saatavuus ovat edellytys sille, ettei elinkeinoelämän kehitys alueella tyrehdy. Yhteisten koulutusohjelmien kehittäminen voi tukea kansainvälistymistä, huipputaamista ja työvoiman tasaista saatavuutta alueella.

Nuoria yrittäjyyteen kannustavien toimintatapojen kehittäminen on käynnissä alueellisesti. Kannustuksen jatkuminen sekä teoreettisilla että käytännön koulutusaloilla on tärkeää elinvoimaiselle elinkeinoelämälle raja-alueella.

3.2.1 Saavutetut tulokset ja kehityksen analyysi

Päätöksenteon edistyminen

Vuonna 2008 Pohjoinen-ohjelman sihteeristö vastaanotti 30 hankehakemusta prioriteettiin 2, tutkimus, kehitys ja koulutus.

Taulukko 18 Hyväksytyjen, hylättyjen, peruutettujen ja päättyneiden hankkeiden määrä prioriteetissa 2

Prioriteetti 2:	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Hyväksytyt	0	5								5
Hylätyt	0	5								5
Peruutetut	0	13								13
Päätetyt hankkeet	0	0								0
Hankkeita yhteensä	0	23								23

Yllä olevasta taulukosta ilmenee, että vuonna 2008 on hyväksytty 5 ja hylätty 5 hanketta prioriteetissa 2. Hyväksytyistä hankkeista yksi on ollut esiselvitys. Hakijat ovat peruuttaneet yhteensä 13 hanketta. Vuonna 2008 ei ole päättynyt yhtään hanketta. Jäljellä olevia saapuneita hakemuksia valmistellaan.

Taulukko 19 Päätetyt varat prioriteetissa 2

Prioriteetti 2:	Budjetti yhteensä EURO	Päätökset 2008-12-31	Palautetut 2008-12-31	Jäljellä olevat 2008-12-31
ERDF-varat	8 241 454	2 011 174	0	6 230 280
Norjan IR-varat	1 986 618	337 601	0	3 635 635

Budjetoiduista ERDF-varoista myönnettiin taulukon mukaisesti 2 011 174 euroa (24 %) prioriteetista 2, tutkimus, kehitys ja koulutus, vuonna 2008. Budjetoiduista Norjan interreg-varoista myönnettiin 337 601 euroa (17 %) vuonna 2008. *Yksityisten toimijoiden käteisrahoituksen ja parhaassa tapauksessa oman työn arvo on 0 euroa hyväksytyissä hankkeissa (Ruotsi + Suomi).*

Monen-/kahdenväliset hankkeet

Alla olevasta taulukosta selviää, miten monen- ja kahdenväliset hanketoiminnot jakautuvat maiden välillä prioriteetissa 2.

Taulukko 20 Monen-/kahdenväliset hankkeet prioriteetissa 2

Prioriteetti 2	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Se/Fi/No	0	1								1
Sv/Fi	0	3								3
Sv/No	0	1								1
Fi/No	0	0								0
Hyväksytyjä hankkeita yhteensä	0	5								5

Taulukosta ilmenee, että hankkeiden jakauma monen- ja kahdenvälisiin on melko epätasainen, sillä vain yksi hyväksytyistä hankkeista on monenvälinen. Hyväksytyjen hankkeiden määrä on kuitenkin toistaiseksi pieni.

Hankkeen päähakija (Lead Partner)

Alla olevasta taulukosta selviää, miten päähakijoiden määrä jakautuu maiden välillä prioriteetissa 2.

Taulukko 21 Maat, joista päähakijat ovat, prioriteetissa 2

Priorisoitu alue 1:	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Suomi Lead Partner	0	2								2
Ruotsi Lead Partner	0	3								3
Yhteensä	0	5								5

Taulukosta ilmenee, että hyväksytyistä viidestä hankkeesta kolmessa on ruotsalainen Lead Partner.

Hyväksytyt hankkeet prioriteetissa 2

Seuraavana esitetyille prioriteetin 2 – tutkimus, kehitys ja koulutus – hankkeille on myönnetty rahoitus vuonna 2008. Hankkeen nimen, Lead Partnerin ja hankkeen tavoitteen lisäksi ilmoitetaan myönnettyjen EU-varojen ja Norjan IR-varojen määrä kussakin hankkeessa, hankkeen toteutukseen osallistuvat maat, strategiset kehitysalueet, joihin hanke liittyy, sekä osatavoite tai osatavoitteet, joiden saavuttamista luokiteltu hanke tukee.

Hankkeen nimi: InnoPreneurship

Lead partner: Kemi-Tornion Ammattikorkeakoulu

Myönnettyt EU-varat: 228 000 €

Norjan IR-varat: 83 580 €

Hanketyyppi: Monenvälinen sv/fi/no

Strategiset kehitysalueet: Muu (yrittäjyys)

Osatavoitteet: 3

Hankkeen tavoitteena on vahvistaa ammattikorkeakoulun opettajien yrittäjyyskasvatuksen osaamista korkeakoulun kaikilla opetussaloilla painotuksena tekniikka ja liiketoiminnan kehittäminen sekä opettajien koulutus.

Hankkeen nimi: Highbio

Lead partner: Kokkolan yliopistokeskus Chydenius

Myönnettyt EU-varat: 900 000 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen sv/fi

Strategiset kehitysalueet: Energia

Osatavoitteet: 1

Alueella on suuri käyttämätön kehityspotentiaali lämpö-, sähkö- ja polttoainetuotannossa, jota voidaan lisätä hyödyntämällä lähellä tuotettuja metsäraaka-aineita. Hankkeen tavoitteena on luoda pitkälle jalostettu bioenergiavaihtoehto hyödyntämällä jatkojalostuksessa paikalliset raaka-aineet.

Hankkeen nimi: Nordic Mining school

Lead partner: Luulajan tekninen yliopisto

Myönnettyt EU-varat: 596 000 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen sv/fi

Strategiset kehitysalueet: Muu (kaivos- ja mineraaliala)

Osatavoitteet: 1 ja 2

Hankkeen tavoitteena on luoda oppilaitosten vahvan yhteistoiminnan tuloksena yhteinen rajat ylittävä ja houkuttava koulutus- ja tutkimusympäristö metallurgisella ja kaivosalalla.

Hankkeen nimi: Rajaton yrittäjäyys

Lead partner: Arjeplogin kunta

Myönnetty EU-varat: 207 879 €

Norjan IR-varat: 254 031 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen sv/no

Strategiset kehitysalueet: Muu (yrittäjäyys)

Osatavoitteet: 3

Hankkeen tavoitteena on vahvistaa rajat ylittävää näkemystapaa hyvin pohjustetun yhteistyön ja elinkeinoelämän ja koulujen yhteistoiminnan tuloksena siten, että koulut ja elinkeinoelämä voivat täydentää toisiaan.

Hankkeen nimi: Esiselvitys – Meän koulu

Lead partner: Lapplands kommunalförbund

Myönnetty EU-varat: 10 000 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen sv/fi

Strategiset kehitysalueet: Muut (kaivos- ja mineraaliala)

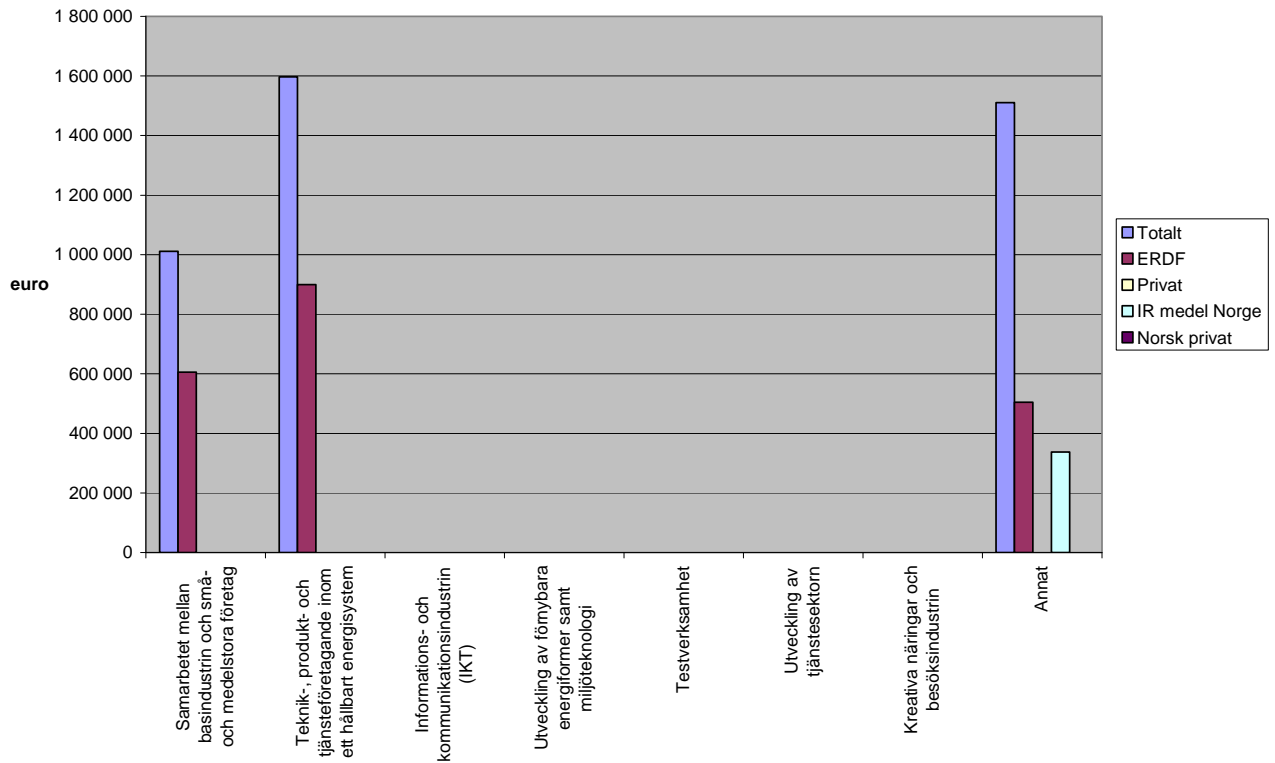
Osatavoitteet: 1

Esiselvityksen tavoitteena on tutkia edellytykset rajat ylittävien teknisten koulutusohjelmien kehittämiseen. Koulutusten tulee suuntautua perusteellisuuteen ja kaivoselinkeinoon sekä Ruotsissa että Suomessa. Esiselvityksessä tunnistetaan priorisoitavat suuntaukset. Koulutusohjelmien tulee tukea liikkuvuutta rajan yli.

Kvantitatiivinen ja kvalitatiivinen kuvaus prioriteetin 2 toteutuksesta

Alla olevasta kaaviosta ilmenee myönnettyjen varojen jakauma ohjelmassa määritettyjen strategisten kehitysalueiden välillä prioriteetissa 2.

Kaavio 2 Hyväksytyt hankkeet kehitysalueittain prioriteetissa 2

Prioriteetissa 2 on seitsemän määritettyä strategista kehitysalueita. Hyväksytyt hankkeet kuuluvat suurimmaksi osaksi kahteen ensimmäiseen strategiseen kehittämisaalueeseen, jotka ovat perusteellisuuden ja pienten ja keski suurten yritysten välinen yhteistyö sekä yrittäjyys kestävän energiajärjestelmän teknisten sovellusten, tuotteiden ja palvelujen tuotannossa. Jotkin hyväksytyistä hankkeista on luokiteltu Muut-luokkaan, ja ne liittyvät yrittäjyyteen. Yrittäjyys on toimintatapa, joka leimaa kaikkia strategisia kehitysalueita. Sitä ei voida siten luokitella erilliseksi strategiseksi kehitysalueeksi. Toiveet hankkeiden käynnistymiseen kaikilla alueilla ovat hyvät, koska budjetista on tähän mennessä käytetty vasta 24 prosenttia.

Interreg IV A Pohjoinen -ohjelman tavoitteena on vahvistaa kilpailukykyä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta ohjelma-alueella. Prioriteetin 2 hyväksytyjen hankkeiden voidaan todeta tukevan ohjelman tavoitteiden saavuttamista laajentamalla alueen yhteisiä tutkimus- ja koulutusympäristöjä. Tämä puolestaan vahvistaa alueen kilpailukykyä strategisilla kehitysalueilla ja vahvistaa alueen mahdollisuuksia osallistua aktiivisesti eurooppalaiseen tutkimus- ja koulutusympäristöön. Tutkimukseen tehdyt panostukset ovat luonteeltaan pitkän aikavälin panostuksia. Yliopistojen tutkimustyön toivotaan olevan huippuluokkaa, ja niiden toivotaan toimivan yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa ja tuottavan runsaasti oheisvaikutuksia.

Yhtään hanketta ei päättynyt vuonna 2008, minkä vuoksi saavutetuista tuloksista suhteessa alkuperäisiin tavoitteisiin prioriteetissa 2 ei voida esittää analyysia tässä vuosiraportissa.

3.2.2 Horisontaaliset kriteerit prioriteetissa 2

Tasa-arvoisuus

Vuonna 2008 hyväksytyistä prioriteetin 2 hankkeista yksikään ei sisällä tasa-arvoisuutta suoraan parantavia erikoistoimintoja. Kaikkien hyväksytyjen hankkeiden arvioidaan kuitenkin edistävän tasa-arvoisuutta. Tämä perustuu muun muassa siihen, että hankkeissa pyritään turvaamaan tasainen sukupuolijakauma hankeorganisaation muodostamisen yhteydessä.

Ympäristö

Vuonna 2008 hyväksytyistä prioriteetin 2 hankkeista yhden voidaan todeta säästävän suoraan ympäristöä. Kyseisen hankkeen eräät toiminnot tukevat entistä tehokkaampien ja ympäristöystävällisempien energiamuotojen kehitystä. Muiden hankkeiden arvioidaan olevan ympäristöystävällisiä, koska niissä muun muassa pyritään ottamaan ympäristö huomioon esimerkiksi matkoissa ja energiankulutuksessa.

Integraatio ja monimuotoisuus

Vuonna 2008 hyväksytyistä prioriteetin 2 hankkeista kaikkien voidaan todeta edistävän integraatiota ja monimuotoisuutta. Hankkeissa otetaan monimuotoisuus huomioon muun muassa opiskelijoiden ja hankeosapuolien rekrytoinnissa.

3.2.3 Merkittävät muutokset asetuksen nro 1083/2006 (EY) artiklaan 57 perustuen

Toimintojen pysyvyydessä ei ole tapahtunut muutoksia, jotka vaikuttaisivat prioriteetin 2 toteutukseen.

3.3 Prioriteetti 3 – Alueellinen toimivuus ja identiteetti

Tavoite: *Yhteenkuuluvuutta alueella vahvistetaan vuoteen 2013 mennessä useilla rajat ylittävillä yhteyksillä ja kontakteilla, jotka helpottavat tiedonvälitystä ja ihmisten, palvelujen ja tavaroiden liikkuvuutta rajojen yli ja tukevat yhteistyösuhteiden kehitystä pitkällä aikavälillä.*

Osatavoite 1

Julkiset ja yksityiset toimijat kehittävät yhdessä rajat ylittäviä ratkaisuja, jotka helpottavat tiedonvälitystä sekä ihmisten ja tavaroiden liikkuvuutta ohjelma-alueella.

Osatavoite 2

Kunnat, viranomaiset ja organisaatiot kehittävät ja syventävät rajat ylittävää yhteistyötä palveluissa, infrastruktuurissa ja viranomaistoiminnassa.

Osatavoite 3

Paikalliset ja alueelliset toimijat osallistuvat rajat ylittäviin toimintoihin, jotka tukevat kulttuurin- ja kokemustenvaihtoa sekä osaamisen kehittämistä ohjelma-alueella.

Prioriteetti 3 – alueellinen toimivuus ja identiteetti – rakentuu kahden kulmakiven varaan. Toinen näistä on rajat ylittävän infrastruktuurin ja palvelujen tukeminen ja toinen yhteenkuuluvuuden tunteen lisääminen ohjelman mukaisella raja-alueella.

3.2.1 Saavutetut tulokset ja kehityksen analyysi

Päätöksenteon edistyminen

Vuonna 2008 Pohjoinen-ohjelman sihteeristö vastaanotti 31 hankehakemusta prioriteettiin 3, alueellinen toimivuus ja identiteetti.

Taulukko 22 Hyväksytyjen, hylättyjen ja peruutettujen hakemusten ja päättyneiden hankkeiden määrä prioriteetissa 3

Prioriteetti 3:	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Hyväksytyt	0	13								13
Hylätyt	0	8								8
Peruutetut	0	5								5
Päätetyt hankkeet	0	0								0
Hankkeita yhteensä	0	26								26

Yllä olevasta taulukosta ilmenee, että vuonna 2008 on hyväksytty 13 ja hylätty 8 hanketta prioriteetissa 3. Hyväksytyistä hankkeista kaksi on ollut esiselvityksiä. Hakijat ovat peruuttaneet yhteensä 5 hanketta. Vuonna 2008 ei ole päättynyt yhtään hanketta. Jäljellä olevia saapuneita hakemuksia valmistellaan.

Taulukko 23 Päätetyt varat prioriteetissa 3

Prioriteetti 3:	Budjetti yhteensä EURO	Päätökset 2008-12-31	Palautetut 2008-12-31	Jäljellä olevat 2008-12-31
ERDF-varat	8 241 454	2 909 581	0	5 331 873
Norjan IR-varat	1 986 618	396 027	0	3 577 209

Budjetoiduista ERDF-varoista myönnettiin taulukon mukaisesti 2 909 581 euroa (35 %) prioriteetissa 3, alueellinen toimivuus ja identiteetti, vuonna 2008. Budjetoiduista Norjan interreg-varoista myönnettiin 396 027 euroa (20 %) vuonna 2008. *Yksityisten toimijoiden käteisrahoituksen ja parhaassa tapauksessa oman työn arvo on 78 166 euroa hyväksytyissä hankkeissa (Ruotsi + Suomi).*

Monen-/kahdenväliset hankkeet

Alla olevasta taulukosta selviää, miten monen- ja kahdenväliset hanketoiminnot jakautuvat maiden välillä prioriteetissa 3.

Taulukko 24 Monen-/kahdenväliset hankkeet prioriteetissa 3

Prioriteetti 3	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Se/Fi/No	0	3								3
Sv/Fi	0	8								8
Sv/No	0	2								2
Fi/No	0	0								0
Hyväksytyt hankkeita yhteensä	0	13								13

Taulukosta ilmenee, että hankkeiden jakauma monen- ja kahdenvälisiin on toistaiseksi melko epätasainen prioriteetissa 3, sillä vain 23 % hyväksytyistä hankkeista on monenvälisiä. Kahdenvälisistä hankkeista sv-/fi-hankkeiden määrä on suurin, mikä perustuu siihen, että prioriteetin 3 hankkeista moni liittyy rajakuntien väliseen yhteistyöhön erityisesti Tornionjokilaaksossa.

Hankkeen päähakija (Lead Partner)

Alla olevasta taulukosta selviää, miten päähakijoiden määrä jakautuu maiden välillä prioriteetissa 3.

Taulukko 25 Maat, joista päähakijat ovat, prioriteetissa 3

Prioriteetti 3:	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Suomi Lead Partner	0	3								3
Ruotsi Lead Partner	0	10								10
Yhteensä	0	13								13

Taulukosta ilmenee, että hyväksytyistä 13 hankkeesta kymmenessä on ruotsalainen Lead Partner.

Hyväksytyt hankkeet prioriteetissa 3

Seuraavana esitellyille hankkeille on myönnetty vuonna 2008 rahoitus prioriteetissa 3 alueellinen toimivuus ja identiteetti. Hankkeen nimen, Lead Partnerin ja hankkeen tavoitteen lisäksi ilmoitetaan myönnettyjen EU-varojen ja Norjan IR-varojen määrä kussakin hankkeessa, hankkeen toteutukseen osallistuvat maat, strategiset kehitysalueet, joihin hanke liittyy, sekä osatavoite tai osatavoitteet, joiden saavuttamista luokiteltu hanke tukee.

Hankkeen nimi: Sotaooppera

Lead partner: Haaparannan kaupunki

Myönnetty EU-varat: 245 600 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen sv/fi

Yhteistyöalue: Kulttuuri ja identiteetti

Osatavoitteet: 3

Hankkeen tavoitteena on luoda ainutlaatuinen musiikkiteatteriesitys, joka on laadukas ja avaa historiallista näkökulmaa rajan kummallakin puolella eläville asukkaille. Oopperan aiheena on Venäjän ja Ruotsin välinen rauha vuonna 1809.

Hankkeen nimi: Meänmaa-Kolari/Pajala

Lead partner: Kolarin kunta

Myönnettyt EU-varat: 398 858 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen sv/fi

Yhteistyöalue: Rajakuntien yhteistyö

Osatavoitteet: 2

Pajalan ja Kolarin kunnissa suunnitellaan rajat ylittävää kaivosjärjestelmää, jonka edellytykset ovat tällä hetkellä hyvät. Hankkeen tavoitteena on keskittyä kaivostoiminnan käynnistymisen vaatimista suorista toimista tärkeimpiin ja varmistaa käynnistymisen mahdollisen ammattimainen ja joustava toteutus.

Hankkeen nimi: Miten Pohjoiskalotti selviää globaalista kilpailusta ja ilmastonmuutoksista?

Lead partner: Pohjola-Norden

Myönnettyt EU-varat: 60 929 €

Norjan IR-varat: 5 195 €

Hanketyyppi: Monenvälinen sv/fi/no

Yhteistyöalue: Kulttuuri ja identiteetti

Osatavoitteet: 3

Hankkeen tavoitteena on järjestää Pohjoiskalotti-konferenssi ja samanaikainen nuorisokonferenssi Haaparannalla elokuussa 2008. Tarkoituksena on tukea keskustelua kiristyvän globaalien kilpailun ja voimistuvien ilmastonmuutosten vaikutuksista Pohjoiskalotin asukkaisiin sekä siitä, miten alueella voidaan saavuttaa kasvua ja vahvistaa kilpailukykyä. Lisäksi tavoitteena on käynnistää tutkijoiden, yrittäjien ja Pohjoiskalotin asiakkaiden välinen vuoropuhelu sekä keskustella yhteisen globalisaatiostrategian tarpeesta.

Hankkeen nimi: MUSIC ON TOP

Lead partner: Norrbottenin läänin maakäräjä, Kulttuuri ja koulutus, Norrbottensmusiken

Myönnettyt EU-varat: 535 426 €

Norjan IR-varat: 131 265 €

Hanketyyppi: Monenvälinen sv/fi/no

Yhteistyöalue: Kulttuuri ja identiteetti

Osatavoitteet: 3

Hanke jatkaa musiikillisen ja kulttuurisen yhteistyön kehittämistä Pohjoiskalotissa alueen identiteetin profiloimiseksi ja vahvistamiseksi.

Hankkeen nimi: Logistiikan kehittäminen Pohjoiskalotin alueella

Lead partner: Norrbottenin lääninhallitus

Myönnettyt EU-varat: 108 600 €

Norjan IR-varat: 32 000 €

Hanketyyppi: Monenvälinen sv/fi/no

Yhteistyöalue: Infrastrukturi ja viestintä

Osatavoitteet: 1

Ympäristövaatimusten korostuessa rautatiekuljetusten kysyntä kasvaa. Pohjoiskalotin kuljetusinfrastruktuuri perustuu erittäin vahvasti pohjoisesta etelään suuntautuviin kuljetusvirtoihin, kun taas poikittaisessa infrastruktuurissa on selviä puutteita alueella. Hankkeen tavoitteena on parantaa kestävien tavarankuljetusvaihtoehtojen saatavuutta Pohjoiskalotissa.

Hankkeen nimi: Teemavuosikirja 2008

Lead partner: Tornionjokilaakson neuvosto

Myönnetty EU-varat: 21 600 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen sv/fi

Yhteistyöalue: Kulttuuri ja identiteetti

Osatavoitteet: 3

Tornionjokilaakson nuoret eivät tunne riittävästi Ruotsin ja Suomen yhteistä historiaa, joka alkoi 1100-luvulla ja jatkui vuoteen 1809, jolloin Suomesta tuli Venäjän suuriruhtinaskunta. Hankkeen tavoitteena on luoda kirja, jotka voidaan käyttää koululaisten yhteisen rajat ylittävän tornionjokilaaksolaisen identiteetin vahvistamiseen.

Hankkeen nimi: Karesuvannon ja Karesuandon vesihuoltojärjestelmien yhteenliittäminen

Lead partner: Enontekiön kunta

Myönnetty EU-varat: 210 000 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen sv/fi

Yhteistyöalue: Rajakuntien yhteistyö

Osatavoitteet: 2

Hankkeen tavoitteena on johtaa viemäriveredet uutta putkea myöten Ruotsista uuteen puhdistuslaitokseen Suomen puolelle sekä yhdistää juomavesiputkistot.

Hankkeen nimi: Renovasjonstransporter på Nordkalotten

Lead partner: Tekniska Verken i Kiruna AB

Myönnetty EU-varat: 17 625 €

Norjan IR-varat: 22 592 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen sv/no

Yhteistyöalue: Infrastruktuuri ja viestintä

Osatavoitteet: 1

Hankkeen tavoitteena on luoda logistiikkarakenne, jolla on tietty määrä solmukohtia Kiirunan ja Narvikin kunnissa, ja tukea kuljetusjärjestelmän ekologisesti entistä järkevämpää hyödyntämistä Norjan ja Ruotsin välillä.

Hankkeen nimi: Luulaja–Kiiruna–Tromssa-lentolinjan markkinoiden kehittäminen

Lead partner: Luulajan lentoasema LFV

Myönnetty EU-varat: 237 078 €

Norjan IR-varat: 197 500 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen sv/no

Yhteistyöalue: Infrastruktuuri ja viestintä

Osatavoitteet: 1

Aiempien kokemusten, liike- ja virkamatkustukseen keskittymisen ja alueen matkailukohteiden yhteistoiminnan avulla hankkeessa pyritään lisäämään lentoliikennettä Luulajan ja Tromssan välillä niin, että lentolinja olisi kaupallisesti kannattava pitkällä aikavälillä.

Hankkeen nimi: På Gränsen – Rajalla

Lead partner: Tornion kaupunki

Myönnetty EU-varat: 852 000 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen sv/fi

Yhteistyöalue: Rajakuntien yhteistyö

Osatavoitteet: 2

Hankkeen tavoitteena on yhdistää Haaparannan ja Tornion tällä hetkellä erikseen toimivat keskustat yhdeksi toimivaksi yksiköksi. Käynnistettävässä hankkeessa rakennetaan osa kaupunkien yhdistämiseksi tärkeästä infrastruktuurista, nimittäin Gränsbågen, joka estää Tornionjokea tulvimasta yhteisen keskustan alueelle.

Hankkeen nimi: Vapaa hoitovalinta Tornionjokilaakson toiminnallisella alueella

Lead partner: Norrbottenin läänin maakäräjät

Myönnetty EU-varat: 207 601 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen sv/fi

Yhteistyöalue: Rajakuntien yhteistyö

Osatavoitteet: 2

Hankkeen tavoitteena on syventää terveydenhoitoalan yhteistyötä kuntien välillä Ruotsin ja Suomen Tornionjokilaaksossa hoidon laadun varmistamiseksi ja potilaiden valinnanvapauden turvaamiseksi alueella. Hankkeen päätavoitteena on lisätä alueen asukkaiden liikkuvuutta varmistamalla laadukkaat terveydenhoitopalvelut, käyttämällä olemassa olevia resursseja entistä tehokkaammin, vahvistamalla yhteistyösuhteita sekä lisäämällä tiedonvälitystä terveydenhoitoalan eri toimijoiden välillä alueella.

Hankkeen nimi: Esiselvitys – SWEFI – Övertorneå

Lead partner: Övertorneån kunta

Myönnetty EU-varat: 8 264 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen sv/fi

Yhteistyöalue: Rajakuntien yhteistyö

Osatavoitteet: 2

Tavoitteena on luoda perusta rajat ylittävälle yhteistyölle ja lisätä rajakuntien tuntemusta. Esiselvityksen tavoitteena on valita yksi tai useita yhteisiä kehitysteemoja ja valmistella pähänkkeen hankesuunnitelma.

Hankkeen nimi: Esiselvitys – Fiberoptik Network Pajala – Kolari

Lead partner: Pajalan kunta

Myönnetty EU-varat: 6 000 €

Hanketyyppi: Kahdenvälinen sv/fi

Yhteistyöalue: Infrastruktuuri ja viestintä

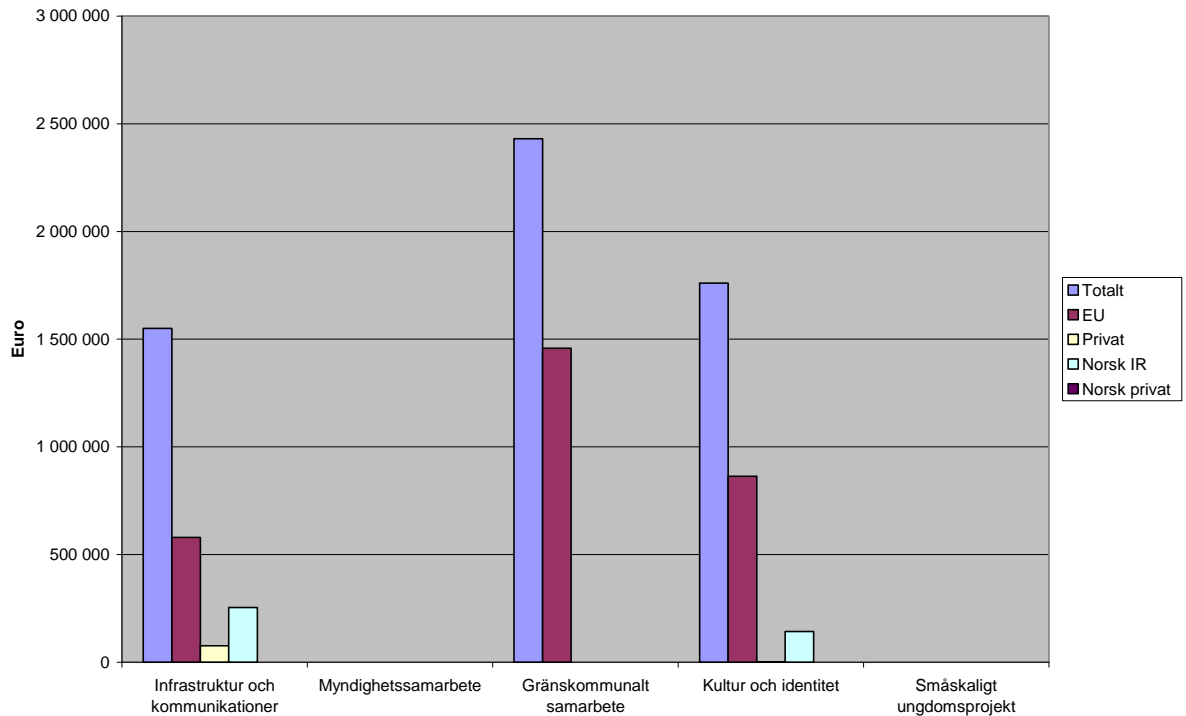
Osatavoitteet: 1

Hankkeen tavoitteena on kartoittaa mahdollisuudet jättää yhteinen hakemus kuituoapisesta yhteydestä Ruotsin ja Suomen välillä (Pajala–Kolari). Yhteys mahdollistaisi suurinopeuksiset datansiirtoyhteydet maiden välillä.

Kvantitatiivinen ja kvalitatiivinen kuvaus prioriteetin 3 toteutuksesta

Alla olevasta kaaviosta ilmenee myönnettyjen varojen jakauma ohjelmassa määritettyjen yhteistyöalueiden välillä prioriteetissa 3.

Kaavio 3 Hyväksytyt hankkeet yhteistyöalueittain prioriteetissa 3

Kaaviosta ilmenee, että prioriteetin 3 hyväksytyt hankkeet liittyvät kolmeen ohjelmassa määritettyyn yhteistyöalueeseen, joita ovat rajakuntien välinen yhteistyö, infrastruktuuri ja viestintä sekä kulttuuri ja identiteetti.

Rajakuntien välinen yhteistyö merkitsee yhteistyötä terveydenhoitoalalla, kuntasuunnittelussa, vesihuollossa ja kunnallisessa infrastruktuurissa. Nämä kaikki hankkeet toteutetaan Tornionjokilaaksossa.

Infrastruktuuria ja viestintää kehitetään kolmen hankkeen puitteissa. Toisessa hankkeessa perusteollisuutta edustavat yritykset, teiden kunnossapitäjät ja alueelliset suunnitteluviranomaiset tekevät yhteistyötä kestävien kuljetusratkaisujen kehittämiseksi Pohjoiskalotissa. Toisessa hankkeessa on tarkoituksena luoda logistiikkarakenne Kiirunan ja Narvikin kuntien välille poltettavien jätteiden kuljetukseen liittyen. Kolmannessa hankkeessa tavoitteena on kehittää Luulajan ja Tromssan välistä lentoliikennettä.

Neljä hanketta liittyy kulttuurin- ja kokemustenvaihtoon sekä osaamisen kehittämiseen ohjelma-alueella. Kolmessa näistä hankkeista tuodaan esiin ja säilytetään ohjelma-alueen kulttuuria ja kulttuuriperintöä. Sotaooppera-hankkeessa yhteistä historiaa elävöitetään Venäjän ja Ruotsin välistä rauhaa vuonna 1809 käsittelevällä oopperaesityksellä. Yhteinen kulttuuriperintö on lähtökohtana myös Teemavuosisikirja-

hankkeessa, jossa tarkoituksena on laatia yksi teemakirja Tornionjokilaakson yhteisestä historiasta viimeisen 200 vuoden ajalta. Kirja on tarkoitettu jakaa kouluihin Tornionjokilaaksossa. Music on Top -hankkeessa kehitetään musiikki- ja kulttuuriyhteistyötä Pohjoiskalotissa. Miten Pohjoiskalotti selviää globaalista kilpailusta ja ilmastonmuutoksesta? -hankkeessa järjestetään suuri konferenssi, jossa käsitellään globaaleja muutoksia ja niiden vaikutuksia Pohjoiskalotin alueella.

Tällä hetkellä käynnissä ei ole viranomaisten sekä nuorten väliseen yhteistyöhön liittyviä hankkeita. Hallintoviranomainen luottaa kuitenkin siihen, että hankkeita käynnistetään kaikilla määritetyillä yhteistyöalueilla prioriteetissa 3.

Yhtään hanketta ei päättynyt vuonna 2008, minkä vuoksi saavutetuista tuloksista suhteessa alkuperäisiin tavoitteisiin prioriteetissa 3 ei voida esittää analyysia tässä vuosiraportissa.

3.3.2 Horisontaaliset kriteerit prioriteetissa 3

Tasa-arvoisuus

Vuonna 2008 hyväksytyistä prioriteetin 3 hankkeista neljä suhteutuu passiivisesti tasa-arvoisuuteen. Muiden hankkeiden arvioidaan edistävän tasa-arvoisuutta, mikä tarkoittaa muun muassa sitä, että hankkeissa pyritään varmistamaan sukupuolten tasainen jakauma hankeorganisaatiota muodostettaessa. Hankkeet sisältävät myös konkreettisia toimenpiteitä joilla edistetään sukupuolten välistä tasa-arvoa.

Ympäristö

Vuonna 2008 hyväksytyistä hankkeista kolmen voidaan todeta sisältävän toimintoja, jotka säästävät suoraan ympäristöä. Hankkeista kaksi liittyy kestävien kuljetusyhteyksien kehittämiseen ja yksi luonnonresurssien kestäväan hyödyntämiseen. Muiden hankkeiden arvioidaan olevan ympäristöystävällisiä, koska niissä muun muassa pyritään ottamaan ympäristö huomioon esimerkiksi matkoissa ja energiankulutuksessa.

Integraatio ja monimuotoisuus

Suurin osa vuonna 2008 hyväksytyistä prioriteetin 3 hankkeista edistää integraatiota ja monimuotoisuutta. Näissä hankkeissa pyritään muun muassa ottamaan monimuotoisuus ja integraatio huomioon turvaamalla hankkeessa käytettävien tilojen saatavuus. Muut prioriteetin 3 hankkeet suhteutuvat passiivisesti integraatioon ja monimuotoisuuteen.

3.3.3 Merkittävät muutokset asetuksen nro 1083/2006 (EY) artiklaan 57 perustuen

Toimintojen pysyvyydessä ei ole tapahtunut muutoksia, jotka vaikuttaisivat prioriteetin 3 toteutukseen.

3.4 Prioriteetti 4 – Saamen osaohjelma – rajaton kehitys

Tavoite: *Saamelaisella alueella vahvistetaan vuoteen 2013 mennessä saamelaista kulttuuri- ja elinkeinoelämää luomalla otolliset olosuhteet entistä laajemmalle ja entistä paremmin jäsenllylle yhteistyölle, jossa keskitytään yhteisten ratkaisujen määrittämisen saamelaisen kulttuurin ainutlaatuisten piirteiden kehittämiseksi.*

Aiempina ohjelmakausina Saamen kehittäminen on ollut mukana eri Interreg-ohjelmissa eli Interreg IIIA Pohjoinen -ohjelman osaohjelmana ja Interreg IIIA Ruotsi–Norja-ohjelman osa-alueena. Västerbottenin lääni on sisällynyt niin kutsuttuna 20 prosentin alueena edellä mainittuihin ohjelmiin. Interreg IVA Pohjoinen -ohjelmassa Saamen kehittämisponnistelut on koottu yhteen priorisoiduksi alueeksi 4 eli Saamen osaohjelmaksi. Ohjelma-alue on laajentunut käsittämään Västerbottenin, Jämtlannin ja Taalainmaan läänit.

Saamenmaa sijaitsee neljän eri kansallisuuden vaikutusalueella, mistä huolimatta saamelaiset pyrkivät säilyttämään yhtenäisyytensä sosiaalisesti, kulttuurisesti ja elinkeinojen osalta. Saamelaisilla on oma kielensä, oma kulttuurinsa, oma historiansa ja omat elinkeinonsa, mikä yhdistää saamelaisia kansallisten rajojen yli. Rajat ylittävän yhteistyön kehittämiseksi strategiana on ottaa saamelaisen alueen kaikki resurssit käyttöön. Tavoitteena on lisätä alueen kasvua ja vetovoimaa sekä tuoda saamelainen alue esiin resurssina sekä saamelaisille että muille.

Osatavoite 1

Elinkeinoelämää monipuolistetaan vahvistamalla perinteisiä elinkeinoja ja kehittämällä samalla uusia saamelaisia elinkeinoja.

Osatavoite 2

Yhteistyötä kehitetään saamelaisten ja muiden toimijoiden vuorovaikutuksen perusteella paikallisella, alueellisella ja keskitetyllä tasolla resurssien koordinoimiseksi ja pysyvien yhteenliittymien luomiseksi.

Osatavoite 3

Saamelaisten elinolosuhteet ja elinehdot tuodaan esiin ja ympäröivän maailman tietämystä saamelaisista lisätään.

Osatavoite 4

Saamen kielen asemaa vahvistetaan

Osatavoite 5

Rajat ylittävää osaamista, tutkimusta ja dokumentaatiota kehitetään edellytysten luomiseksi kielelliselle, kulttuuriselle ja elinkeinoelämän kehitykselle.

3.4.1 Saavutetut tulokset ja kehityksen analyysi

Päätöksenteon edistyminen

Vuonna 2008 Saamen osaohjelman sihteeristö vastaanotti 11 hankehakemusta prioriteettiin 4, saamen osaohjelma – rajaton kehitys. Yllä olevasta taulukosta ilmenee,

että vuonna 2008 on hyväksytty 5 ja hylätty 0 hanketta prioriteetissa 4. Hakijat ovat peruuttaneet yhteensä kaksi hanketta. Vuonna 2008 ei ole päättynyt yhtään hanketta. Jäljellä olevia saapuneita hakemuksia valmistellaan.

Taulukko 26 Hyväksytyjen, hylättyjen ja peruutettujen hakemusten ja päättyneiden hankkeiden määrä prioriteetissa 4.

Prioriteetti 4:	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Hyväksytyt	0	5								5
Hylätyt	0	0								0
Peruutetut	0	2								2
Päätetyt hankkeet	0	0								0
Hankkeita yhteensä	0	7								7

Budjetoiduista ERDF-varoista myönnettiin 1 075 000 euroa (25 %) prioriteetissa 4, Saamen osaohjelma – rajaton kehitys, vuonna 2008. Budjetoiduista Norjan IR-varoista tukea myönnettiin 578 017 euroa (32 %) vuonna 2008.

Taulukko 27 Päätetyt varat prioriteetissa 4

Prioriteetti 4:	Budjetti yhteensä EURO	Päätökset 2008-12-31	Palautetut 2008-12-31	Jäljellä olevat 2008-12-31
ERDF-varat	4 349 845	1 075 000	0	3 274 845
Norjan IR-varat	3 649 636	578 017	0	3 071 619

Monen-/kahdenväliset hankkeet

Alla olevasta taulukosta selviää, miten monen- ja kahdenväliset hanketoiminnot jakautuvat maiden välillä prioriteetissa 4.

Taulukko 28 Monen-/kahdenväliset hankkeet prioriteetissa 4

Prioriteetti 4	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Se/Fi/No	0	1								1
Sv/Fi	0	0								0
Sv/No	0	4								4
Fi/No	0	0								0
Hyväksytyjä hankkeita yhteensä	0	5								5

Taulukosta ilmenee, että hankkeet jakautuvat epätasaisesti monen- ja kahdenvälisiin, sillä vain yksi hyväksytyistä hankkeista on monenvälinen. Hyväksytyjen hankkeiden määrä on kuitenkin toistaiseksi pieni, minkä vuoksi jakauma voi muuttua budjettivarojen myöntämisen myötä.

Hankkeen päähakija (Lead Partner)

Alla olevasta taulukosta selviää, miten päähakijoiden määrä jakautuu maiden välillä prioriteetissa 4.

Taulukko 29 Maat, joista päähakijat ovat, prioriteetissa 4

Prioriteetti 4:	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Yhteensä
Suomi Lead Partner	0	0								0
Ruotsi Lead Partner	0	5								5
joista norjalainen toiminnon Lead Partner	0	0								0
Yhteensä	0	5								5

Taulukosta ilmenee, että hyväksytyistä viidestä hankkeesta viidessä on ruotsalainen Lead Partner.

Hyväksytyt hankkeet prioriteetissa 4

Seuraavana esitellyille hankkeille on myönnetty vuonna 2008 rahoitus prioriteetista 4 Saamen osaohjelma - rajaton kehitys. Hankkeen nimen, Lead Partnerin ja hankkeen tavoitteen lisäksi ilmoitetaan myönnettyjen EU-varojen ja Norjan IR-varojen määrä kussakin hankkeessa, hankkeen toteutukseen osallistuvat maat, strategiset kehitysalueet, joihin hanke liittyy, sekä osatavoite tai osatavoitteet, joiden saavuttamista luokiteltu hanke tukee.

Hankkeen nimi: Saamen kieli ja kulttuuri esikoulussa ja koulussa

Lead partner: Luulajan tekninen yliopisto

Myönnettyt EU-varat: 132 599 euro

Päätetyt IR-varat: 37 205 euro

Hanketyyppi: Kahdenvälinen sv/no

Yhteistyöalue: Kulttuuri ja identiteetti

Osatavoitteet: 5

Saamen kieli ja kulttuuri esikoulussa ja koulussa -hankkeen tavoitteena on tukea ja elvyttää saamen kieltä ja perinteistä saamelaista osaamista. Saamen kielen ja matematiikan opetusta kehitetään saamelaisessa esikoulussa ja koulussa. Suunnitellussa hankkeessa tavoitteena on painottaa matematiikan merkitystä saamelaisesta kulttuurista käsin, painottaa saamen kielen merkitystä koulukielenä ja painottaa toimivaa kaksikielisyyttä.

Hanke: Saamelaisessa tilassa

Lead partner: Gaaltije – eteläsaamelainen kulttuurikeskus

Myönnettyt EU-varat: 590 309 euro

Päätetyt IR-varat: 306 569 euro

Hanketyyppi: Kahdenvälinen sv/no

Yhteistyöalue: Kulttuuri ja identiteetti

Osatavoitteet: 3

Hankkeen tavoitteena on luoda uutta rajat ylittävää osaamista eteläsaamelaisesta historiasta ja kulttuurimaisemasta. Dokumentaatiotyö on välttämätöntä, jotta maan merkitys ja arvo voitaisiin ymmärtää. Dokumentoinnin tuloksena syntyy tärkeä suunnitteluväline, jonka avulla voidaan muun muassa edistää elinkeinoelämän kasvua ja kehitystä. Materiaali tulee saatavaksi yleiseen käyttöön, jolloin sitä voidaan käyttää saamelaisten työssä paremman vaikutusvallan saamiseen tunturialueiden hallintoa koskevissa asioissa.

Hanke: Piteåsaamen sanojen kerääminen
Lead partner: Arjeplogin saamelaisyhdistys
Myönnetty EU-varat: 70 318 euro
Päätetyt IR-varat: 21 999 euro
Hanketyyppi: Kahdenvälinen sv/no
Yhteistyöalue: Saamen kieli
Osatavoitteet: 4

Piteåsaame, jota kutsutaan usein arjeploginsaameksi Ruotsissa, kuuluu keskisaamelaisiin kieliin. Kieli on täysin kadonnut Norjasta, mutta sitä puhuu arviolta vielä noin 20 henkilöä Ruotsissa (Wikipedia). Piteåsaame on katoamisuhan alainen kieli, jonka katsotaan olevan erittäin uhattu. Piteåsaamen kieleen on erittäin tärkeää kiinnittää huomiota, sillä se sisältää tietyn ajatustavan ja kantaa siten kulttuurihistoriallista osaamista. Piteåsaamenkielisiä kirjallisia lähteitä on hyvin vähän, eikä kielestä ole käytettävissä sanastoa. Tavoitteena on dokumentoida Ruotsin Piteån ja Norjan Bodön välisellä vyöhykkeellä kahden meren välissä puhuttu piteåsaamen kieli.

Hanke: Saemesth dle!
Lead partner: Sameskolstyrelsen, Ruotsi
Myönnetty EU-varat: 227 528 euro
Päätetyt IR-varat: 190 968 euro
Hanketyyppi: Kahdenvälinen sv/no
Yhteistyöalue: Saamen kieli
Osatavoitteet: 4

Hankkeen tavoitteena on tukea kehitystä, joka luo kielelliset ja kulttuuriset edellytykset elvyttää, vahvistaa, säilyttää ja kehittää eteläsaamen kieltä. Eteläsaame on UNESCO:n uhattujen kielten luettelon mukaan erittäin uhattu kieli, joka on kielitutkijoiden mukaan vaarassa kadota. Kielen mukana katoaisi yhteinen inhimillinen kulttuuriperintö, jos kielen säilyttämis- ja elvyttämistoimiin ei ryhdytä mahdollisimman pian.

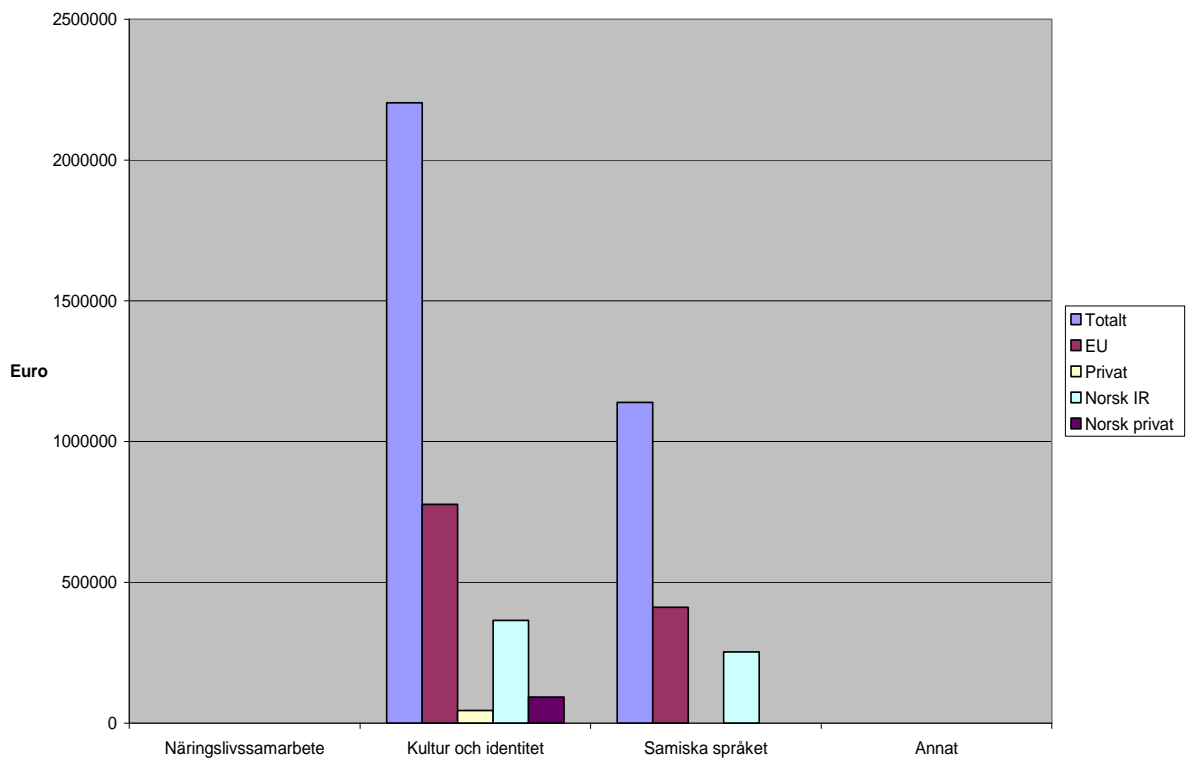
Hanke: SPR:n nuorisokonferenssi 2008
Lead partner: Saamelaiskäräjät
Myönnetty EU-varat: 54 246 euro
Päätetyt IR-varat: 21 276 euro
Hanketyyppi: Monenvälinen sv/fi/no
Yhteistyöalue: Kulttuuri ja identiteetti
Osatavoitteet: 2

Tavoitteena/teemana on luoda saamelaiden nuorten välillä verkosto eri maissa ja herättää saamelaisnuorissa rajat ylittävä poliittinen aktiivisuus. Kohderyhmänä ovat 18–30-vuotiaat nuoret.

Kvantitatiivinen ja kvalitatiivinen kuvaus prioriteetin 4 toteutuksesta

Alla olevasta kaaviosta ilmenee myönnettyjen varojen jakauma ohjelmassa määritettyjen yhteistyöalueiden välillä prioriteetissa 4.

Kaavio 5 Hyväksytyt hankkeet yhteistyöalueittain prioriteetissa 4, saamen osaohjelma

Kaavio osoittaa, että hyväksytyt hankkeet liittyvät etusijassa saamen kielen ja kulttuurin ja identiteetin yhteistyöalueisiin. Vuoden aikana budjetin varoista on myönnetty 25 %, joten ohjelman voidaan todeta käynnistyneen hyvin. Toiveet uusien hakemusten saapumisesta prioriteettiin 4 ovat hyvät erityisesti perinteisiin saamelaisiin elinkeinoihin ja uusiin elinkeinoihin liittyvillä yhteistyöalueilla.

3.4.2 Horisontaaliset kriteerit prioriteetissa 4

Tasa-arvoisuus

Vuonna 2008 hyväksytystä prioriteetin 4 hankkeista neljän voidaan todeta edistävän tasa-arvoisuutta. Hankkeissa otetaan tasa-arvokysymys huomioon hankeorganisaation muodostamisessa ja hankkeen toteutuksessa siten, että toiminnot kohdistuvat sekä poikiin että tyttöihin. Yhdessä tutkimushankkeessa tasa-arvokysymystä tarkastellaan

tutkimustyön jokaisessa osassa. Yksi hyväksytyistä hankkeista suhteutuu passiivisesti tasa-arvoisuuteen.

Ympäristö

Vuonna 2008 hyväksytyistä prioriteetin 4 hankkeista neljä on ympäristöystävällisiä, mikä tarkoittaa muun muassa ympäristövaikutusten huomioimista matkoissa ja energiankulutuksessa. Hyväksytyistä hankkeista yksi säästää suoraan ympäristöä. Hankkeessa on tarkoitus käsitellä saamelaisia teemoja, kuten saamelaiset elinkeinot, duodji, luonnontiede, kulttuuriympäristön hoito ja kestävä kehitys hanketoiminnassa.

Integraatio ja monimuotoisuus

Kaikki hyväksytyt prioriteetin 4 hankkeet edistävät integraatiota ja monimuotoisuutta. Esimerkkinä yhdessä hankkeessa vahvistetaan sisäisesti luonnollista yhteenkuuluvuuden tunnetta ja rajat ylittävää yhteistyötä saamelaisessa yhteisössä. Ulkoisesti tämä tarkoittaa lisäksi sitä, että saamelaisesta yhteisöstä tulee aktiivinen kumppani integraation/monimuotoisuuden lisäämiseksi ja parantamiseksi kansallisella tasolla ja koko Saamenmaassa.

Saamen kieli

Vuonna 2008 hyväksytyistä prioriteetin 4 hankkeista kahden voidaan todeta tukevan suoraan saamen kielen asemaa. Piteånsaamen sanojen keräyshankkeessa dokumentoidaan piteånsaamen kieli, jota puhutaan Ruotsin Piteåsta Norjan Bodöhön ulottuvalla vyöhykkeellä kahden meren välissä. Toisessa hankkeessa eteläsaamelaista kieltä elvytetään ja vahvistetaan lapsille tarkoitetuilla kielileireillä. Muut hankkeet tukevat saamen kielen käyttöä.

3.4.3 Merkittävät muutokset asetuksen nro 1083/2006 (EY) artiklaan 57 perustuen

Toimintojen pysyvyydessä ei ole tapahtunut muutoksia, jotka vaikuttaisivat prioriteetin 4 toteutukseen.

3.5 Komissiolta saadut maksut

Komission on neuvoston asetuksen nro 1083/2006 (EY) artiklan 82 mukaisesti maksettava etukäteissumma jäsenvaltion nimeämälle elimelle sen jälkeen, kun varojen ohjaamisesta operatiiviseen ohjelmaan on tehty hyväksyvä päätös. Joulukuussa 2008 Norrbottenin lääninhallitukselle maksettiin 679 328,92 euron suuruinen etukäteissumma. Hallintoviranomainen on lisäksi myöntänyt toukokuussa 2008 etukäteissumman, joka on 1 018 993,38 euron suuruinen. Tuensaajilta ei ole saapunut hallintoviranomaiselle yhtään maksatushakemusta vuonna 2008, minkä vuoksi vuoden aikana ei ole suoritettu maksuja tuensaajille eikä varoja ole vielä tilattu komissiolta.

3.6 Varojen maksu Euroopan aluekehitysrahastosta

Ohjelmassa on tehty 34 tukipäätöstä vuonna 2008. Yksikään näistä tuensaajista ei ole ehtinyt lähettää maksatushakemusta hallintoviranomaiselle vuoden 2008 aikana.

Päätöksiä Euroopan aluekehitystukirahaston tuen maksamisesta ei sen vuoksi ole tehty vuoden aikana.

4 Tekninen tuki

Ohjelman seurantakomitea päättää siitä, miten tekninen tuki jakaantuu eri toimijoiden välillä toteutusorganisaatiossa. Päätös tuen jakaantumisesta vuonna 2008 tehtiin seurantakomitean kokouksessa 30. tammikuuta 2008. Päätös tuen jakaantumisesta vuosina 2009 ja 2010 tehtiin seurantakomitean kokouksessa 27. marraskuuta 2008.

Rahoitussuunnitelmassa prioriteettiin 5 on varattu 2 037 988 euroa, mikä vastaa kuutta prosenttia ohjelman budjetista. Toistaiseksi ERDF-varoista on myönnetty 971 184 euroa toteutusorganisaation eri toimijoille vuosille 2007–2010, mikä vastaa 47,65 prosenttia tarkoitukseen budjetoiduista varoista.

Näiden varojen maksatuksesta ei ole jätetty yhtään hakemusta vuoden 2008 aikana, minkä vuoksi teknisen tuen käytöstä vuoden aikana ei voida esittää yhteenvetoa. Kustannukset ovat aiheutuneet kuitenkin lähinnä ohjelmien hallinnointiin liittyvistä palkka- ja sosiaalimaksuista sekä informaatiotoimintojen kustannuksista. Hallintoviranomainen odottaa, että teknisen tuen maksatushakemuksia saapuu huhtikuussa 2009. Kustannuksista esitetään sen jälkeen selvitys menoilmoituksessa ja maksatushakemuksessa, jotka esitetään komissiolle vuonna 2009.

5 Tietoa ohjelmasta

5.1 Informaatiostrategia

INTERREG IVA Pohjoinen on ohjelma, joka avaa uusia mahdollisuuksia vahvoille hankeideoille. Informaatiota ohjaavat rajat ylittävän kehityksen mahdollisuudet ohjelma-alueella. Jotta tässä onnistuttaisiin, informaation on oltava selvää ja yhtenäistä sekä vaikutettava sitouttavasti ja innostavasti kontaktien solmimiseen hankekumppaneiden tai hallintoviranomaisen kanssa.

Informaatiotoiminnan on oltava aktiivista ja jatkuvaa. Informaatioaloite on tehtävä varhaisessa vaiheessa ja ensisijaisesti hallintoviranomaisen, ohjelmasihteeristöjen ja tiedotuspisteiden toimesta. Ne etsivät vastaanottajat, joille tarjoavat tietoa. Tämä on tärkeää erityisesti viestintäkanavan käytössä. Pyydettyä tietoa on toimitettava nopeasti. Kaiken tiedon on oltava oikein, tärkeää ja ajantasaista. Kaikille kohderyhmille tiedotetaan jatkuvasti niiden informaatiotarpeiden edellyttämällä tavalla. Jatkuvuus varmistaa informaatiotoimintojen aktiivisuuden ja avoimuuden ja kutsuu mukaan vuoropuheluun. Vastaanottajien tulee tuntea olevansa hyvin perillä asioista ja että he ovat osallisia ja sitoutuneita.

Hallintoviranomainen laatii joka vuosi suunnitelman toteutettavista informaatiotoiminnoista ja suunnitelluista kohderyhmistä. Joka vuosi toteutetaan muutama suurehko informaatiotoiminto tulosten, kehityksen ja uutisten esiin nostamiseksi. Esimerkkinä tästä on osallistuminen vuosittaiseen InterReg-foorumiin. InterReg-foorumi pidettiin toisen kerran 2.–3. lokakuuta 2008 Tukholman Norra Latinissa, ja siihen osallistui 430 osanottajaa eri puolilta Ruotsia, muista Pohjoismaista ja muutamista muista EU-maista.

Konferenssin järjesti Nutek yhteistyössä Sidan Itämeri-yksikön, Ruotsin asuntoviraston, Sveriges Kommuner och Landsting -järjestön ja Ruotsin elinkeinoministeriön kanssa. Konferenssi on osa Interreg-ohjelmaan liittyvää oppimistehtävää, jonka koordinoinnin hallitus on antanut tehtäväksi Nutekille.

Kahden konferenssipäivän aikana käsiteltiin Itämeren yhteistyötä, kysymyksiä klustereiden muodostamisesta, väestötieteellisen haasteen nykytilaa ja käsittelyä, alueellisten strategioiden toteutusta EU-ohjelmien avulla, arviointityön merkitystä sekä kulttuurierojen sovittelutapoja.

Konferenssissa osallistujat saivat lisäksi mahdollisuuden tutustua näyttelyyn, jossa kaikki Interreg-ohjelmat esittelivät toimintaansa.

Yksi hyvä esimerkki ovat myös erilaiset Match-making-tapahtumat, joihin osallistuu monia toimijoita ja joissa ohjelmasta voidaan tiedottaa suurelle määrälle toimijoita. Myös seuranta- ja hallintokomiteat saavat tietoa kohdistettujen toimintojen kautta.

Tärkeimmät vuoden aikana suunnitellut ja toteutetut informaatiotoiminnot ja julkistamistoimet on esitetty osassa 5.4. Hallintoviranomainen on tehnyt informaatiotyötä toimimalla yhdessä Luulajan ja Kiirunan ohjelmasihteeristöjen, Suomen tiedotuspisteen ja Norjan sihteeristön edustajien kanssa.

5.2 Viestintäsuunnitelma

Hallintoviranomainen vastaa muun muassa siitä, että ohjelma toteutetaan tehokkaasti ja asetettujen suuntaviivojen ja tavoitteiden mukaisesti asetuksessa nro 1083/2006 (EY) määrätyllä tavalla. Hallintoviranomainen on laatinut viestintäsuunnitelman asetuksen nro 1828/2006 (EY) artiklan 2 mukaisesti. Viestintäsuunnitelmassa esitetään yleiskuva hallintoviranomaisen suunnittelemista informaatio- ja viestintätoimista ohjelmassa. Suunnitelmaa täydennetään vuosittain konkreettisilla toimosuunnitelmilla

Viestintäsuunnitelma sisältää seuraavat tiedot:

- a) Tavoitteet ja kohderyhmät
- b) Informaatio- ja julkistamistoimien strategia ja sisältö silloin, kun ne toteuttaa jäsenvaltio tai hallintoviranomainen ja kun ne kohdistuvat mahdollisiin tuensaajiin, tuensaajin tai yleisöön. Tässä tapauksessa huomioon otetaan yhteisön tuen kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla tuottama lisäarvo.
- c) Suunnitelman toteutuksen alustava budjetti.
- d) Hallinnolliset osastot tai elimet, jotka vastaavat informaatio- ja julkistamistoimien toteutuksesta.
- e) Suunnitelman mukainen arviointi informaatio- ja julkistamistoimien vaikutuksesta operatiivisten ohjelmien näkyvyyteen sekä tietoisuuteen niiden ja yhteisön tehtävistä.

Viestintäsuunnitelman tärkein kohderyhmä on toteutusorganisaatio, jolla tarkoitetaan hallintoviranomaista, ohjelmasihteeristöjä ja tiedotuspisteitä. Seurantakomitean tehtävänä on valvoa toimia ja raportointi tapahtuu seurantakomitean kokousten yhteydessä. Hallintoviranomainen on raportoinut vuoden aikana seurantakomitealle viestintäsuunnitelmasta ja sen toteutuksesta, tehdyistä informaatio- ja julkistamistoimista sekä sovelletuista viestintätavoista.

Viestintäsuunnitelmassa käsitellään ohjelmahallinnon sisäistä työtä, jotta tuotettu informaatio on yhtenäistä ja tuloksellista. Suunnitelmassa käsitellään myös ohjelmahallinnon ulkoista työtä tiedon välittämiseksi kansalaisille ja potentiaalisille tuensaajille EU:n rakennerahastoista ja yhteisön tehtävästä.

Viestinnässä onnistuminen edellyttää, että kaikki, joita asia koskettaa, tuntevat ohjelman ja EU:n rakennerahastojen tarkoituksen ja tavoitteet. Tämä on aina edellytyksenä niiden omien ilmoitusten, verkkosivujen kuin lehdessä julkaistun raportin kautta toteutetussa viestinnässä. Toteutusorganisaation sisäinen viestintä on yksi tärkeimmistä edellytyksistä viestintäsuunnitelman tavoitteiden saavuttamiselle.

5.3 Informaatio- ja viestintäkanavat

Informaatiota voidaan välittää lukemattomien kanavien kautta, kuten suullisesti tai kirjallisesti tai käyttämällä sähköisiä tai painettuja kanavia. Päivittäisissä yhteyksissä tuensaajiin tai toteutusorganisaation henkilöiden välillä käytetään useita kanavia, kuten puhelinyhteyksiä, kokouksia, sähköpostiviestejä, verkkosivuja, esitteitä, lomakkeita ja tiedotusvälineitä. Tärkeimmät kanavat ovat verkkosivut ja henkilökohtaiset kontaktit puhelimitse tai suorissa kokouksissa. Tietoa ohjelmasta on oltava saatavilla kaikissa yhteyksissä, joissa muita rakennerahasto- ja kehitysohjelmaa tehdään tunnetuksi, kuten verkkosivustoissa ja konferensseissa. Viestintäkanavina käytetään lisäksi tunnettuja ja

olemassa olevia kanavia, joita kohderyhmät käyttävät. Tällaisia kanavia ovat esimerkiksi kohderyhmien itse järjestelmät tilaisuudet, kuten messut, konferenssit ja kokoukset. Toinen esimerkki on käyttää kanavia, jotka ohjelman osallistuvat toimijat ovat perustaneet ja joilla voidaan tavoittaa eri kohderyhmiä.

5.4 Informaatiotoiminnot viestintäsuunnitelman puitteissa

Seuraavassa on esitelty vuoden 2008 aikana toteutetut informaatiotoiminnot ja julkistamistoimet.

Toiminto	Ajankohta
Sisäinen koulutus sihteeristön/toteutusorganisaation henkilöstölle	17. tammikuuta 2008
Tietoa ruotsalaisille ja norjalaisille yrityksille Luulajassa	22. tammikuuta 2008
Tietoa viestintäsuunnitelmasta seurantakomitealle	30. tammikuuta 2008
Tietoa ohjelmasta Kirkkoniemessä, Tromssassa ja Bodössä. 107 osallistujaa.	4.–6. helmikuuta 2008
Osallistuminen Matchmaking-tapahtumaan Torniossa	13. helmikuuta 2008
Informaatiokokous ohjelmasta Rotary-kerholla Piteässä, 27 osallistujaa.	18. helmikuuta 2008
Partnerpoint-tapaaminen, kauppakamari ja muita Luulajassa	20. helmikuuta 2008
Tietoa Saamelaisen korkeakoulun ja Nordiskt Samiskt institut -laitoksen tutkijoille. Tapahtumapaikkana oli Kautokeino.	28. helmikuuta 2008
Tietoa ruotsalaiselle Sameskolstyrelsenille ja norjalaiselle fylkesman-viranomaiselle Nordlandissa. Tapahtumapaikkana oli Kiiruna.	5. maaliskuuta 2008
Tietoja Saamelaisneuvoston koulutuskeskuksesta Inarissa. Tapahtumapaikkana oli Hetta.	7. maaliskuuta 2008
Ilmoitukset ajankohtaisista hakuajoista (Saame) saamenkielisessä Ávvir i Sápmi -lehdessä, Samefolket-lehdessä, Mitthärjebladet/Fjällnytt-lehdessä Funäsdalenissa sekä SameNets-intranetissä ja Saame-talon ilmoitustaululla Östersundissa.	maaliskuu 2008
Ohjelmaa esittelevät julisteet Luulajan lentokentällä ja muilla alueen lentokentillä.	Maalis–huhtikuu 2008
Liputus hallintoviranomaisen tilojen ulkopuolella	9.–15. toukokuuta 2008
Tietoa ohjelmasta ja Pohjoinen periferia -ohjelmasta Luulajan teknisessä yliopistossa. 40 osallistujaa.	29. toukokuuta 2008
Tietoa viestintäsuunnitelmasta seurantakomitealle	3. kesäkuuta 2008
Lehdistötiedote uusista hyväksytyistä hankkeista	Kesäkuu 2008

hallintokomitean kokouksen jälkeen	
Tietoa ohjelmasta Oulussa. 44 osallistujaa.	11. kesäkuuta 2008
Komissio hyväksyi viestintäsuunnitelman	26. kesäkuuta 2008
Sähköinen uutiskirje, 334 vastaanottajaa lähetyksellä (ohjelmahallinnon työntekijöitä ei ole laskettu mukaan).	Heinäkuu 2008
Vuoropuhelua kahvilassa rajat ylittävistä turismista yhdessä Kolarctic ENPI CBC -ohjelman kanssa Torniossa. 16 osallistujaa.	2. syyskuuta 2008
Tietoa ohjelmasta Barentsi-messuilla Saariselällä yhdessä Kolarctic ENPI CBC:n kanssa. Messuihin osallistui 2 000 kävijää ja 60 näyttöillepanijaa.	5.–6. syyskuuta 2008
Tietoa ohjelmasta Inarissa. 14 osallistujaa.	9. syyskuuta 2008
Koulutusta tuensaajille painotuksena kustannusten selvitykselle ja maksatushakemuksille asetetut vaatimukset ja säännöt koskien esimerkiksi graafisia suuntaviivoja ja horisontaalisia kriteerejä. 33 osallistujaa.	16. syyskuuta 2008
Tietoja ohjelmasta yhdessä ENPI-ohjelman kanssa. 18 osallistujaa.	26. syyskuuta 2008
InterReg-foorumi 2008	2.–3. lokakuuta 2008
Tietoja hallintokomiteoille; jäsenille annettiin tiedoksi viestintäsuunnitelman lopullinen versio.	9. lokakuuta 2008
Lehdistökonferenssi Rovaniemellä hallintokomiteoiden kokouksen yhteydessä, tietoa ohjelmasta.	9. lokakuuta 2008
Lehdistötiedote uusista hyväksytyistä hankkeista hallintokomitean kokouksen jälkeen	Lokakuu 2008
Koulutusta tuensaajille painotuksena kustannusten selvitykselle ja maksatushakemuksille asetetut vaatimukset ja säännöt koskien esimerkiksi graafisia suuntaviivoja ja horisontaalisia kriteerejä. 40 osallistujaa.	25. marraskuuta 2008
Tietoa seurantakomitealle komission viestintäsuunnitelman hyväksynnästä.	27. marraskuuta 2008
Verkkosivuja päivitettiin jatkuvasti vuoden aikana ja uusi verkkosivusto www.interregnord.com julkaistiin syyskuussa. Sivustossa on tietoja ruotsin, suomen ja saamen kielellä.	Juoksevasti 2008
Hanketietokanta tuensaajista. Tiedot kaikista hyväksytyistä hankkeista julkaistaan ohjelman verkkosivustossa osoitteessa www.interregnord.com . Hanketietokantaan on koottu tiedot tuensaajien nimistä, hankkeiden nimistä, myönnettyistä tukisummista ja hankevastaavien yhteystiedoista sekä lyhyet hankekuvaukset.	Juoksevasti 2008
Hankevalikoima, joka sisältää tuensaajien luettelon, tiedoksi hallintokomitealle ja seurantakomitealle. Hankevalikoimaa päivitetään juoksevasti kaikkien niiden hankkeiden tiedoilla, joille myönnetään tukea ohjelmasta.	Juoksevasti 2008
Sisäistä tietoa ohjelmasta Luulajan lääninhallituksen alaiselle elinkeinoelämäosastolle koordinaattoriryhmän välityksellä.	Juoksevasti 2008

Ohjelmasihteeristöt ja tiedotuspisteet (6 henkilöä) ovat edellä esitettyjen informaatiotoimintojen lisäksi käsitelleet arviolta 20–30 yhteydenottoa/kyselyä kuukautta ja henkilö kohden henkilökohtaisten tapaamisten, sähköpostiviestien ja puhelinkeskustelujen avulla.	Juoksevasti 2008
---	------------------

5.5 Informaatiotoimintojen ja julkistamistoimien indikaattorit

Informaatiotoiminnot ja julkistamistoimet	TAVOITE	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Vuosittain laajentuva informaatiotoiminto	1/vuosi	1	0								1
Informaatioseminaarit potentiaalisille hankkeenomistajille, muille toimijoille ja yleisölle	rajaton		19								
Hankkeenomistajien koulutus	1–2/vuosi	0	2								2
Tietoa hallintokomitealle	Tarvittaessa	1	2								3
Tietoa seurantakomitealle	Tarvittaessa	0	3								3
Mediatoiminnot – lehdistötiedotteet	Tarvittaessa	0	2								2
Ilmoitukset paikallislehdissä	Tarvittaessa	0	3								3
Verkkosivusto	1	1	1								1
Hankepankki – luettelo tuensaajista	1	0	1								1
Sähköinen uutiskirje	4/vuosi	1	1								2
Liputus	1/vuosi	1	1								2

6 Yhteenveto

Ohjelman tuloksia ja tehokkuutta arvioidaan ohjelmassa hyväksytyjen indikaattoreiden ja saavutettujen laadullisten tulosten avulla. Yhtään hanketta ei ole päättynyt vuonna 2008, minkä vuoksi vuosiraportissa ei voida esittää analyysia saavutetuista tuloksista suhteessa alkuperäisiin tavoitteisiin. Vasta vuoden 2009 vuosiraportissa voidaan esittää ensimmäinen tällainen analyysi, koska ensimmäisten hankkeiden odotetaan päättyvän silloin.

Vuonna 2008 on ohjelmasta myönnetty tukea 34 hankkeelle ja 23 hanketta on hylätty. Hyväksytyistä hankkeista kuusi on ollut esiselvityshanketta. Yhtään hanketta ei ole päättynyt vuonna 2008.

2008 vuoden loppuun mennessä on ohjelmassa päätetty yhteensä 9 662 304 euroa (28%) ERDF-varoista (summaan sisältyy tekninen tuki). Norjan interreg rahoituksesta on päätetty yhteensä 2 017 346 euroa. Teknisestä tuesta on päätetty 971 184 euroa.

Prioriteetti 1 Elinkeinoelämän kehittäminen

Vuonna 2008 on hyväksytty 11 ja hylätty 10 hanketta prioriteetissa 1. Budjetoiduista ERDF-varoista on myönnetty 2 695 365 euroa (24 %) ja Norjan interreg-varoista 705 701 euroa (25 %) vuonna 2008.

Prioriteetista 1 Elinkeinoelämän kehittäminen on myönnetty rahoitusta hankkeille, jotka koskevat pienten ja keskisuurten yritysten ja perusteellisuuden välistä yhteistyötä, luovia elinkeinoja, matkailuteollisuutta, informaatio- ja viestintäteollisuutta sekä yrittäjyyttä kestävän energiajärjestelmän teknisten sovellusten, tuotteiden ja palvelujen tuotannossa. Tällä hetkellä ei ole hyväksytyjä hankkeita, jotka liittyisivät uusiutuvien energiamuotojen ja ympäristötekniikoiden kehittämiseen, testaukseen ja palvelusektorin kehittämiseen. Ohjelmakautta on jäljellä useita vuosia, minkä vuoksi toiveet hankkeiden käynnistymiseen ohjelman näillä kehitysaloilla ovat kuitenkin hyvät.

Suurin osa hyväksytyistä hankkeista tukee prioriteetin osatavoitteiden 2 ja 3 saavuttamista luomalla rajat ylittävän verkoston ja liikesuhteita pienten ja keskisuurten yritysten välille sekä tukemalla kansainvälistymistä kehittämällä markkinoita ja toteuttamalla yhteisiä markkinatutkimuksia. Hyväksytyistä hankkeista kolmessa tehdään työtä yhteisen tuotekehityksen parissa esimerkiksi matkailualalla, hoiva-alalla ja öljyn analysoinnissa.

Prioriteetti 2 Tutkimus, kehitys ja koulutus

Vuonna 2008 on hyväksytty ja hylätty 5 hanketta prioriteetissa 2. Budjetoiduista ERDF-varoista on myönnetty 2 011 174 euroa (24%) ja Norjan interreg-varoista 337 601 euroa (17%) vuonna 2008.

Prioriteetissa 2 on myönnetty rahoitusta hankkeille, jotka koskevat perusteellisuuden ja pienten ja keskisuurten yritysten välistä yhteistyötä sekä yrittäjyyden kehittämistä kestävän energiajärjestelmän teknisten sovellusten, tuotteiden ja palvelujen tuotannossa. Yrittäjyys-, innovaatio- ja innovaatioympäristöosaamista kehitetään kahden hankkeen puitteissa. Kumpikin hanke sisältää toimintoja, joiden tavoitteena on kehittää uusia

yrittäjyyden ja koulujen yrittäjyysopetuksen menetelmiä. Toisessa hankkeessa kehitetään yrittäjyysosaamista lukioissa ja toisessa korkeakouluissa ja yliopistoissa.

Tutkimus- ja koulutusyhteistyön kehittämisen voidaan todeta käynnistyneen ohjelma-alueella. Yhteistyötä tehdään toistaiseksi vain muutamilla aloilla, mutta hallintoviranomainen odottaa koulutus- ja tutkimushankkeiden laajentuvan lähitulevaisuudessa ympäristötekniikan ja informaatio- ja viestintäalan kaltaisille muille aloille.

Prioriteetti 3 Alueellinen toimivuus ja identiteetti

Vuonna 2008 on hyväksytty 13 ja hylätty 8 hanketta prioriteetissa 3, alueellinen toimivuus ja identiteetti. Budjetoiduista ERDF-varoista on myönnetty 2 909 581 euroa (35%) ja norjan interreg-varoista 396 027 euroa (20%) vuonna 2008.

Rajakuntien väliselle yhteistyölle on myönnetty rahoitusta yhteistyön kehittämiseksi terveydenhoitoalalla, kuntasuunnittelussa, vesihuollossa ja kunnallisessa infrastruktuurissa. Kaikki nämä hankkeet toteutetaan Tornionjokilaaksossa.

Infrastruktuuria ja viestintää kehitetään kolmen hankkeen puitteissa. Toisessa hankkeessa perusteellisuutta edustavat yritykset, teiden kunnossapitäjät ja alueelliset suunnitteluviranomaiset tekevät yhteistyötä kestävien kuljetusratkaisujen kehittämiseksi Pohjoiskalotissa. Toisessa hankkeessa on tarkoituksena luoda logistiikkarakenne Kiirunan ja Narvikin kuntien välille poltettavien jätteiden kuljetukseen liittyen. Kolmannessa hankkeessa tavoitteena on kehittää Luulajan ja Tromssan välistä lentoliikennettä.

Neljä hanketta liittyy kulttuurin- ja kokemustenvaihtoon sekä osaamisen kehittämiseen ohjelma-alueella. Kolmessa näistä hankkeista tuodaan esiin ja säilytetään ohjelma-alueen kulttuuria ja kulttuuriperintöä. Neljäs hanke koskettaa kokemustenvaihtoa ja tiedonvälittämistä koskien globaaleja muutoksia ja niiden vaikutuksia Pohjoiskalotin alueella.

Tällä hetkellä ohjelmasta puuttuvat viranomaisten ja nuorten väliseen yhteistyöhön liittyvät hankkeet. Koska ohjelmakautta on kuitenkin jäljellä useampi vuosi, on todennäköistä että hankkeita käynnistyy myös näillä yhteistyöaloilla.

Prioriteetti 4 Saamen osaohjelma

Vuonna 2008 on hyväksytty 5 hanketta prioriteetissa 4 Saamen osaohjelma. Yhtään hanketta ei ole hylätty. Budjetoiduista ERDF-varoista on myönnetty 1 075 000 euroa (25%) ja norjan interreg-varoista 578 017 euroa (32%) vuonna 2008.

Hyväksytyt hankkeet liittyvät etusijassa saamen kielen ja kulttuurin ja identiteetin yhteistyöalueisiin. Vuoden aikana budjetin varoista on myönnetty 25 %, joten prioriteetin voidaan todeta käynnistyneen hyvin. Toiveet uusien hakemusten saapumisesta prioriteettiin 4 ovat hyvät, erityisesti perinteisiin saamelaisiin elinkeinoihin ja uusiin elinkeinoihin liittyvillä yhteistyöalueilla.

7 Liitteet

7.1 Tuloskehitys

Ohjelmassa ei ole vielä viety päätökseen yhtään hanketta, minkä vuoksi vain odotetuista tuloksista voidaan esittää selvitys. Hankkeiden päätyttyä tulokset selvitetään tulevilla vuosiraporteilla.

Prioriteetti 1 – Elinkeinoelämän kehittäminen

Prioriteetti 1:	Tavoite	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Toimintoindikaattorit											
Elinkeinoelämään suuntautuneiden osaamisen kehittämistoimintojen osallistujamäärä	500	0	0								
Naisten määrä	200										
Miesten määrä	300										
Kansainvälisesti suuntautuneille yrityksille tarkoitettuihin markkinatutkimuksiin ja/tai markkinatoimintoihin osallistuneiden yritysten määrä	50	0	0								
– naisten omistamat	15										
– miesten omistamat	30										
– yhteisomistus	5										
Rajat ylittävien verkkojen määrä palvelujen ja tuotteiden kehittämisessä	10	0	0								
Rajat ylittävän kokemustenvaihdon ja osaamisen parantamisen osallistujamäärä raja-alueen elinkeinoelämän kehittämisessä	500	0	0								
Naisten määrä	200										
Miesten määrä	300										

Prioriteetti 1:	Tavoite	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Tulosindikaattorit											
Yritysten innovaatiotoiminnan tuloksena valmistuneiden uusien tuotteiden määrä	20	0	0								
Yritysten innovaatiotoiminnan tuloksena valmistuneiden uusien tuotantomenetelmien määrä	10	0	0								
Yritysten innovaatiotoiminnan tuloksena valmistuneiden uusien palvelujen määrä	10	0	0								
Uusien rajat ylittävien liikesuhteiden määrä	30	0	0								
Markkina-alueen laajentamisen aloittaneiden yritysten määrä	35	0	0								
– naisten omistamat	10										
– miesten omistamat	20										
– yhteisomistus	5										
Kulttuuriin ja kulttuuriarvoihin perustuvien tuotteiden/palvelujen määrää lisänneiden yritysten määrä	5	0	0								
– naisten omistamat											
– miesten omistamat											
– yhteisomistus											
Ohjelmarahoitteisiin rajat ylittäviin elinkeinoelämää kehittäviin hankkeisiin osallistuneiden yritysten määrä	300										
– naisten omistamat											
– miesten omistamat											
– yhteisomistus											
Rajat ylittäviin elinkeinoelämää kehittäviin hankkeisiin osallistuneiden nuorien (16–28-vuotiaat) innovaattoreiden/yrittäjien määrä	60	0	0								
Naisten määrä	25										
Miesten määrä	35										

Prioriteetti 1:	Tavoite	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Vaikuttavuusindikaattorit											
Hanketoiminnan suorana seurauksena syntyneiden uusien työtillaisuuksien määrä	50	0	0								
– naisille	20										
– miehille	30										
Uusien yritysten määrä	9	0	0								
– naisten omistamat	3										
– miesten omistamat	5										
– yhteisomistus	1										
Liikevaihtoaan lisänneiden yritysten määrä	35	0	0								
– naisten omistamat	10										
– miesten omistamat	20										
– yhteisomistus	5										
Uuden rajat ylittävän liiketoiminnan aloittaneiden yritysten määrä	15	0	0								
– naisten omistamat	6										
– miesten omistamat	8										
– yhteisomistus	1										

Prioriteetti 1:	Tavoite	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Tasa-arvoisuus ja integraatio/monimuotoisuus											
Naisten yrittäjyyttä ja työllistymistä tukevia toimintoja sisältävien hankkeiden määrä	15	0	0								
Monimuotoisuuden lisääntymistä tukevia toimintoja sisältävien hankkeiden määrä raja-alueen kehittämisessä	3	0	0								
Kestävä kehitys											
Yritysten ympäristötietoisuutta parantaviin ja/tai ympäristöystävällisten tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittämistä tukeviin toimintoihin osallistuneiden yritysten määrä	200	0	0								
– naisten omistamat											
– miesten omistamat											
– yhteisomistus											

Prioriteetti 2, Tutkimus, kehitys ja koulutus

Prioriteetti 2:	Tavoite	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Toimintoindikaattorit											
Yhteisten koulutusohjelmien kehityshankkeiden määrä	10	0	0								
Yhteisten tutkimusympäristöjen kehityshankkeiden määrä soveltavassa tutkimuksessa	30	0	0								
Innovaatiotoimintaan, yrittäjyyteen ja/tai innovaatioympäristöihin liittyvien kokemustenvaihto- ja osaamisen lisäämistöimintojen osallistujamäärä	300	0	0								
Naisten määrä	120										
Miesten määrä	180										

Prioriteetti 2:	Tavoite	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Tulosindikaattorit											
Toteutettujen rajat ylittävien koulutusohjelmien määrä	5	0	0								
Yhteisten koulutustoimintojen osallistujamäärä	100										
Naisten määrä	40										
Miesten määrä	60										
Kilpailukyky- ja innovaatio-ohjelma CIP:n hakemusmäärä	6	0	0								
Yritysyhteistyöohjelma CRAFT:n hakemusmäärä	5	0	0								
Tutkimuksen ja kehityksen FP 7-puiteohjelman hakemusmäärä	5	0	0								
Ohjelmarahoitteisten tutkimustoimintojen määrä soveltavassa tutkimuksessa	20	0	0								
Ohjelmarahoitteisiin tutkimustoimintoihin osallistuneiden yritysten määrä	250	0	0								
– naisten omistamat	125										
– miesten omistamat	125										
– yhteisomistus											
Rajat ylittäviin toimintoihin osallistuvien nuorten (16–28-vuotta) määrä	150	0	0								
Naisten määrä	75										
Miesten määrä	75										

Prioriteetti 2:	Tavoite	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Vaikuttavuusindikaattorit											
Hanketoiminnan suorana seurauksena syntyneiden uusien työtilaisuuksien määrä	40	0	0								
– naisille	20										
- miehille	20										
Hanketoiminnan suorana seurauksena syntyneiden uusien rajat ylittävien koulutusohjelmien määrä	5	0	0								
CIP-ohjelmassa hyväksytyjen hakemusten määrä	2	0	0								
CRAFT-ohjelmassa hyväksytyjen hakemusten määrä	2	0	0								
FP7-ohjelmassa hyväksytyjen hakemusten määrä	2	0	0								

Prioriteetti 2:	Tavoite	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Tasa-arvoisuus ja integraatio/monimuotoisuus											
Perinteisten sukupuoliroolien murtamista koulutuksessa/tutkimuksessa tukevia toimintoja sisältävien hankkeiden määrä	6	0	0								
Monimuotoisuuden lisäämistä koulutuksessa/tutkimuksessa tukevia toimintoja sisältävien hankkeiden määrä	3	0	0								
Kestävä kehitys											
Entistä tehokkaampien ja ympäristöystävällisempien energiamuotojen ja -tekniikoiden kehittämistä tukevien hankkeiden määrä	8	0	0								
Alueen luonnon- ja kulttuuriarvojen kestävien hyödyntämismenetelmien kehittämistä tukevien hankkeiden määrä	3	0	0								

Prioriteetti 3, Alueellinen toimivuus ja identiteetti

Prioriteetti 3:	Tavoite	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Toimintoindikaattorit											
Rajat ylittävää infrastruktuuria kehittävien hankkeiden määrä	15	0	0								
Rajat ylittävää viranomaisyhteistyötä kehittävien hankkeiden määrä	8	0	0								
Yhteistä julkista palvelutarjontaa ja/tai infrastruktuuria kehittäneiden hankkeiden määrä	8	0	0								
Alueen kulttuuria esiin tuovien ja säilyttävien hankkeiden määrä	10	0	0								
Kokemustenvaihdon ja osaamisen parantamisen osallistujamäärä raja-alueen kehittämisessä	3 000	0	0								
Naisten määrä	1 500										
Miesten määrä	1 500										
Uusia tiedonvälityksen kanavia/menetelmiä kehittäneiden hankkeiden määrä	3	0	0								
Nuorten aloitteesta järjestettyihin pienimuotoisiin nuorisohankkeisiin osallistuneiden nuorten (16–28-vuotta) määrä	600	0	0								
Naisten määrä											
Miesten määrä											

Prioriteetti 3:	Tavoite	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Tulosindikaattorit											
Rajat ylittävän henkilöliikenteen parannettuja mahdollisuuksia hyödyntäneiden matkailijoiden määrä	5 000	0	0								
Rajat ylittävän infrastruktuurin kehittämisen perustana olevien selvitysten/tutkimusten määrä	5	0	0								
Alueen toimivuutta parantavien uusien infrastruktuuriratkaisujen määrä	2	0	0								
Rajat ylittävän viranomaisyhteistyön hallinnointi- ja/tai yhteistyösuunnitelmien määrä	2	0	0								
Rajakuntien palvelujen ja/tai infrastruktuurin kehittämisen perustana olevien selvitysten/tutkimusten määrä	3	0	0								
Yhteisten rajat ylittävien palvelujen ja/tai infrastruktuurien määrä	2	0	0								
Alueen kulttuuria esiin tuovien ja säilyttävien toimintojen osallistujamäärä	2 000	0	0								
Naisten määrä	1 000										
Miesten määrä	1 000										
Tiedonvälityksen uusien kanavien/metelmien määrä	3	0	0								

Prioriteetti 3:	Tavoite	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Vaikuttavuusindikaattorit											
Hanketoiminnan suorana seurauksena syntyneiden uusien työtilaisuuksien määrä	20	0	0								
– naisille	10										
- miehille	10										
Rajat ylittävien yhteyksien määrä henkilöliikenteessä	2	0	0								
Rajat ylittävän tavaraliikenteen tonnimääräinen kasvu tieliikenteessä (Haaparanta, valtakunnanraja, Kilpisjärvi)	kasvu 5 %	0%	0%								
Rajat ylittävän tavaraliikenteen tonnimääräinen kasvu rautatieliikenteessä (Haaparanta, valtakunnanraja, Kilpisjärvi)	kasvu 10 %	0%	0%								
Uusien IT-palveluntoimittajien määrä	2										
Rajat ylittävässä viranomaisyhteistyössä käytettyjen verkkojen määrä	2										
Rajakuntien palvelujen ja/tai infrastruktuuriin vaikutuspiirissä olevien ihmisten määrä	5 000	0	0								
Hankkeen ansiosta toteutettujen uusien informaatiokanavien määrä	2	0	0								

Prioriteetti 3:	Tavoite	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Tasa-arvoisuus ja integraatio/monimuotoisuus											
Integraatioon ja monimuotoisuuteen liittyvien asioiden parissa työskentelevien toimijoiden välistä kokemustenvaihtoa tukevien hankkeiden määrä	5	0	0								
Kestävä kehitys											
Luonnon- ja kulttuuriresurssien yhteiseen hoitamiseen ja säilyttämiseen liittyvien hankkeiden määrä	6	0	0								

Luonnonilmiöistä aiheutuvia ja teknisiä riskejä ehkäisevien hankkeiden määrä	6	0	0							
---	----------	----------	----------	--	--	--	--	--	--	--

Prioriteetti 4, Saamen osaohjelma – rajaton kehitys

Prioriteetti 4:	Tavoite	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Toimintoindikaattorit											
Elinkeinoelämään suuntautuneiden osaamisen kehittämistoimintojen osallistujamäärä	80	0	0								
Naisten määrä	30										
Miesten määrä	50										
Saamelaisille yrityksille tarkoitettuihin markkinatutkimuksiin ja/tai markkinatoimintoihin osallistuneiden yritysten määrä	30	0	0								
– naisten omistamat	7										
– miesten omistamat	8										
– yhteisomistus	15										
Rajat ylittävien verkkojen määrä menetelmien ja tuotteiden kehittämisessä	5	0	0								
Yhteisiä tutkimus- ja/tai koulutusympäristöjä kehittäneiden hankkeiden määrä	8	0	0								
Saamelaista kulttuuria esiin tuovien ja/tai säilyttävien hankkeiden määrä	8	0	0								
Uusia tiedonvälityksen kanavia/menetelmiä kehittäneiden hankkeiden määrä	4	0	0								
Rajat ylittävää yhteistyötä (vähintään kolmen toimijan verkostoja) kehittävien hankkeiden määrä	6	0	0								

Prioriteetti 4:	Tavoite	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Tulosindikaattorit											
Yritysten innovaatiotoiminnan tuloksena valmistuneiden uusien tuotteiden/palvelujen määrä	5	0	0								
Yritysten innovaatiotoiminnan tuloksena valmistuneiden uusien tuotantomenetelmien määrä	5	0	0								
Ohjelmarahoitteisiin rajat ylittäviin elinkeinoelämää kehittäviin hankkeisiin osallistuneiden yritysten määrä	40	0	0								
– naisten omistamat	8										
– miesten omistamat	12										
– yhteisomistus	20										
Rajat ylittäviin kehityshankkeisiin osallistuneiden nuorten (16–28-vuotta) määrä	100	0	0								
Naisten määrä	50										
Miesten määrä	50										
Ohjelmarahoitteisten tutkimustoimintojen määrä soveltavassa tutkimuksessa	4	0	0								
Saamelaista kulttuuria esiin tuovien ja/tai säilyttävien kulttuuritoimintojen osallistujamäärä	400	0	0								
Naisten määrä	200										
Miesten määrä	200										
Toteutettujen saamelaista kulttuuria esiin tuovien ja/tai säilyttävien toimintojen määrä	40	0	0								
Tiedonvälityksen uusien kanavien/metelmien määrä	3	0	0								
Toteutettujen rajat ylittävien koulutusohjelmien määrä	5	0	0								
Yhteisten koulutustoimintojen osallistujamäärä	350	0	0								
Naisten määrä	200										
Miesten määrä	150										

Prioriteetti 4:	Tavoite	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Vaikuttavuusindikaattorit											
Hanketoiminnan suorana seurauksena syntyneiden uusien työtälaisuuksien määrä	5	0	0								
– naisille	3										
– miehille	2										
Uusien yritysten määrä	4	0	0								
– naisten omistamat	2										
– miesten omistamat	1										
– yhteisomistus	1										
Hankkeen ansiosta toteutettujen uusien informaatiokanavien määrä	3	0	0								
Hankkeen ansiosta toteutettujen pysyvien verkkojen määrä	6	0	0								

Prioriteetti 4:	Tavoite	Tulos									
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Summa
Tasa-arvoisuus ja integraatio/monimuotoisuus											
Sukupuolten välistä tasapainoa aktiivisesti tukevia toimintoja sisältävien hankkeiden määrä	3	0	0								
Kestävä kehitys											
Ympäristön kestävä kehitystä tukevia menetelmiä kehittävien hankkeiden määrä	5	0	0								
Perinteisen saamelaisen osaamisen esiin tuomista tukevien hankkeiden määrä	5	0	0								
Saamen kieli											
Saamen kielen aseman kehitystä tukevien erikoishankkeiden määrä	6	0	0								

6.2 Rahoitustiedot

Prioriteetit rahoituslähteittäin (EUR)

Myönteisen tukipäätöksen saaneista tuensaajista yksikään ei jättänyt maksatushakemusta vuoden 2008 aikana, minkä vuoksi tuensaajille ei suoritettu maksuja vuoden 2008 aikana.

Alla belopp anges i EURO	Utgifter som betalats av stödmottagarna och som ingår i begäran om utbetalning som sänts till förvaltningsmyndigheten	Motsvarande offentligt stöd	Privata utgifter	Utgifter som betalats av det organ som ansvarar för utbetalningar till stödmottagarna	Summa betalningar från kommissionen
Prioriterat område 1					
<i>ERUF</i>	0	0	0	0	0
Därav utgifter av ESF-typ	0	0	0	0	0
Därav utgifter av ERUF-typ	0	0	0	0	0
Prioriterat område 2					
<i>ERUF</i>	0	0	0	0	0
Därav utgifter av ESF-typ	0	0	0	0	0
Därav utgifter av ERUF-typ	0	0	0	0	0
Prioriterat område 3					
<i>ERUF</i>	0	0	0	0	0
Därav utgifter av ESF-typ	0	0	0	0	0
Därav utgifter av ERUF-typ	0	0	0	0	0
Prioriterat område 4					
<i>ERUF</i>	0	0	0	0	0
Därav utgifter av ESF-typ	0	0	0	0	0
Därav utgifter av ERUF-typ	0	0	0	0	0
Prioriterat område 5					
<i>ERUF</i>	0	0	0	0	0
Därav utgifter av ESF-typ	0	0	0	0	0
Därav utgifter av ERUF-typ	0	0	0	0	0
Slutsumma	0	0	0	0	0
Summa för regioner med övergångsstöd som ingår i slutsumman	ea	ea	ea	ea	ea
Summa för regioner utan övergångsstöd som ingår i slutsumman	0	0	0	0	0
Utgifter av ESF-typ som ingår i slutsumman om det operativa programmet medfinansieras av ERUF	ea	ea	ea	ea	ea
Utgifter av ERUF-typ som ingår i slutsumman om det operativa programmet medfinansieras av ESF	ea	ea	ea	ea	ea

6.3 Rahastojen tukirahan käyttö

Taulukossa esitetään kumulatiivinen jakauma yhteisön tukiluokissa. Priorisoitujen alueiden, rahoitusmuotojen, alueen tyyppin, toimialan ja alueen koodit vastaavat koodeja, joita on käytetty asetuksen 1828/2006 (EY) liitteen II taulukoissa.

Priorisoitu alue	Rahoitusmuoto	Alueen tyyppi	Toimiala	Alue	Määrä EURO
01	01	08	17	Rajat ylittävä	132 599
02	01	08	-	Rajat ylittävä	0
03	01	08	-	Rajat ylittävä	0
04	01	08	17	Rajat ylittävä	486 600
05	01	08	17	Rajat ylittävä	63 064
05	01	08	22	Rajat ylittävä	429 963
05	01	08	00	Rajat ylittävä	1 054 578
06	01	08	-	Rajat ylittävä	0
09	01	08	17	Rajat ylittävä	825 600
09	01	08	00	Rajat ylittävä	63 560
10	01	08	17	Rajat ylittävä	6 000
13	01	08	17	Rajat ylittävä	210 000
13	01	08	19	Rajat ylittävä	207 601
13	01	08	00	Rajat ylittävä	54 246
25	01	08	11	Rajat ylittävä	237 078
26	01	08	11	Rajat ylittävä	17 625
26	01	08	17	Rajat ylittävä	108 600
42	01	08	21	Rajat ylittävä	900 000
53	01	08	00	Rajat ylittävä	852 000
56	01	08	-	Rajat ylittävä	0
58	01	08	00	Rajat ylittävä	1 463 253
72	01	08	17	Rajat ylittävä	277 174
72	01	08	18	Rajat ylittävä	606 000
75	01	08	18	Rajat ylittävä	227 528
79	01	08	-	Rajat ylittävä	0
80	01	08	-	Rajat ylittävä	0
81	01	08	17	Rajat ylittävä	407 122
81	01	08	00	Rajat ylittävä	60 929
85	01	08	17	Rajat ylittävä	833 034
86	01	08	17	Rajat ylittävä	138 150
				Summa	9 662 304

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska regionala
utvecklingsfonden

INTERREG IV|A|NORD

Länsstyrelsen
Norrbotten